

Aðalskipulag Vopnafjarðarhrepps til 2040

GREINARGERÐ

8. september 2023

TILLAGA Á VINNSLUSTIGI,
samanber skipulagslög nr. 123/2010

TILLAGA Í VINNSLU

Nýtt aðalskipulag fyrir sveitarfélagið er nú kynnt á vinnslustigi. Er það gert til að kynna stöðu vinnunnar og fá fram upplýsingar um það sem kann að hafa gleymst.

Þú getur haft áhrif á loka afurðina.

Óskað er eftir athugasemdum og ábendingum

Allir sem óska er gefinn kostur á að senda inn ábendingar til og með 3. apríl 2024. Tekið er á móti athugasemdum og ábendingum á rafrænan hátt í gegnum Skipulagsgátt: <https://skipulagsgatt.is/issues/2024/196>. Hægt er að óska eftir nánari leiðbeiningum gegnum netfangið sigurdur.jonsson@efla.is

Hvað gerist næst?

Eftir kynningu á þessari vinnslutillögu, er athugasemdum og ábendingum safnað saman. Tillagan verður svo unnin áfram með þær til hliðsjónar.

Þegar frekari mótun aðalskipulagsins er lokið verður það auglýst í minnsta kosti sex vikur, í samræmi við skipulagslög. Þá verður tillagan einnig send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum, sjá nánar í [kafla 1.3](#) hér aftar.

Skipulagsgögn

AÐALSKIPULAG VOPNAFJARÐARHREPPS til 2040
samanstendur af:

- Greinargerð þessi, dagsett 18. ágúst 2023
- Þéttbýlisuppdrætti, dagsett 18. ágúst 2023, í mælikvarðanum 1:50.000
- Sveitarfélagsuppdrætti, dagsett 18. ágúst 2023, í mælikvarðanum 1:100.000
- Forsendu- og umhverfisskýrslu, dagsett 18. ágúst 2023
- Þemakort:
 - A: Flokkun landbúnaðarlands
 - B: Náttúruvernd
 - C: Vegir í náttúru Íslands
 - D: Þjóðlendur

Aðalskipulagið er sett fram í greinargerð og uppdráttum. Þá má finna frekari skýringar og ítarlegri bakgrunnsgögn í forsendu- og umhverfisskýrslu ásamt þemakortum.

Greinargerð þessi samanstendur af sex meginköflum. Þar er nánari útlitun á stefnumörkun sveitarfélagsins um landnotkun og sjálfbæra þróun til ársins 2040.

Á þéttbýlisuppdrætti má sjá landnotkun, takmarkanir á landnotkun og helstu innviðakerfi sveitarfélagsins á Kolbeinstanga (Tanganum).

Sveitarfélagsuppdráttur sýnir heildarmynd af landnotkun, takmörkunum og innviðakerfum í sveitarfélaginu öllu.

Í forsendu- og umhverfisskýrslu er að finna forsendur fyrir stefnumótun og skilmála aðalskipulagsins auk umhverfismati.

Þemakortin sýna nánar takmarkanir og helstu forsendur fyrir aðalskipulagið.

Ráðgjöf við stefnumótun
og tillögugerð:

EFNISYFIRLIT

TILLAGA Í VINNSLU	2				
Óskað er eftir athugasemdum og ábendingum	2				
Hvað gerist næst?	2				
Skipulagsgögn	3				
EFNISYFIRLIT	4				
1. INNGANGUR	5				
1.1. Af hverju aðalskipulag?	5				
1.2. Helstu viðfangsefni endurskoðunar	5				
1.3. Málsmeðferð og þróun tillögu	5				
1.4. Skipulagssvæðið	7				
2. LEIÐARLJÓS & STEFNA	8				
2.1. Undirstaða stefnumótunar	8				
2.1.1. Hringrásarhagkerfið	8				
2.2. Framtíðarsýn Vopnafjarðar	9				
2.2.1. Megin stefnur málaflokka	9				
3. UMHVERFISÁHRIF	19				
3.1. Samantekt umhverfisáhrifa	19				
		4. STEFNA UM LANDNOTKUN	20		
		4.1. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)	21		
		4.2. Athafnasvæði (AT)	21		
		4.3. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)	22		
		4.4. Flugvellir (FV)	23		
		4.5. Frístundabyggð (F)	24		
		4.6. Hafnir (H)	24		
		4.7. Iðnaðarsvæði (I)	25		
		4.8. Íbúðarbyggð (ÍB)	26		
		4.9. Íþróttasvæði (ÍÞ)	27		
		4.10. Kirkjugarðar og grafreitir (K)	27		
		4.11. Landbúnaðarsvæði (L)	28		
		4.12. Miðsvæði (M)	29		
		4.13. Opín svæði (OP)	30		
		4.14. Óbyggð svæði (ÓB)	31		
		4.15. Samfélagsþjónusta (S)	32		
		4.16. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)	32		
		4.17. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)	33		
		4.18. Strandsvæði (ST)	34		
		4.19. Vatnsból (VB)	35		
		4.20. Vegir, götur og stígar (VE)	35		
		4.20.1. Jarðgöng	35		
		4.20.2. Vegslóðar	35		
		4.20.3. Reiðleiðir	35		
		4.21. Veitur og helgunarsvæði (VH)	36		
		4.21.1. Vatnsveita	36		
		4.21.2. Hitaveita	36		
		4.21.3. Fráveita	37		
		4.21.4. Rafveita	37		
		4.21.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki	37		
		4.22. Verslun og þjónusta (VÞ)	38		
		5. TAKMARKANIR Á LANDNOTKUN	39		
		5.1. Þéttbýlismörk	39		
		5.2. Hverfisvernd (HV)	39		
		5.3. Minjavernd (MV)	40		
		5.4. Vatnsvernd (VF & VG)	40		
		5.4.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)	40		
		5.4.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)	41		
		5.5. Önnur náttúruvernd (ÖN)	41		
		6. SÉRÁKVÆÐI	42		
		6.1. Sérstök ákvæði um hótél og gistirými	42		
		6.2. Sérstök ákvæði vegna orkuvinnslu	42		

1. INNGANGUR

1.1. Af hverju aðalskipulag?

Aðalskipulag er skipulagsáætlun fyrir eitt sveitarfélag þar sem sett er fram stefna og ákvarðanir sveitarstjórnar um framtíðarnotkun lands og fyrirkomulag byggðar. Lýst er forsendum, stefnu og skilmálum og hvernig staðið verður að framkvæmd þeirra. Samkvæmt skipulagslögum skal marka stefnu til minnst 12 ára.

Í aðalskipulagi er lagður grundvöllur fyrir gerð deiliskipulags varðandi landnotkun, takmarkanir á landnotkun, samgöngu- og þjónustukerfi og byggðarmynstur, þar með talið þéttleika byggða.

Aðalskipulags Vopnafjarðarhrepps setur stefnu og skilmála til framtíðar um:

- landnotkun,
- byggðapróun og byggðarmynstur,
- samgöngu- og þjónustukerfi
- og umhverfismál.

Aðalskipulag er tæki til að horfa heildrænt á uppbyggingu og þróun sveitarfélagsins til lengri tíma. Stefnur og skilmálar aðalskipulagsins aðstoða til að leiðbeina og vísa íbúum, landeigendum, sveitarstjórn og áhugasömum fjárfestum að sameiginlegri framtíðarsýn fyrir sveitarfélagið í heild.

1.2. Helstu viðfangsefni endurskoðunar

Hér um að ræða heildarendurskoðun á aðalskipulagi Vopnafjarðarhrepps. Fyrri aðalskipulag sveitarfélagsins var staðfest í október 2008 og var ætlað að gilda til ársins 2026. Frá staðfestingu þess hafa verið gerðar lagabreytingar er snúa að skipulagsmálum s.s. skipulagslög, lög um náttúruvernd, mannvirkjalög og lög um menningarminjar.

Þá stendur sveitarfélagið frammi fyrir nýjum áskorunum í dag sem ekki var tekið á í eldra aðalskipulagi, svo sem loftslagsbreytingum, breytingum í ferðaþjónustu, breyttri nýtingu á landbúnaðarsvæðum og nýjum áskorunum í orku- og auðlindarmálum.

1.3. Málsmeðferð og þróun tillögu

Aðalskipulagstillagan hefur fylgt málsmeðferð í samræmi við 30. gr. Skipulagslaga.

Til að meta hvort endurskoða ætti gildandi aðalskipulag, var unnin stöðu- og forsendugreining þar sem farið var yfir áskoranir og tækifæri til endurskoðunar á aðalskipulagi. Þá var haldin íbúafundur til að ræða tækifærin og líkleg efnistöð fyrir vinnuna. Í kjölfarið ákvað sveitarstjórn að fara í endurskoðun á aðalskipulagi.

Lýsing fyrir endurskoðun aðalskipulags var fyrst kynnt á íbúafundi í desember 2019. Þar varð farið yfir megin viðfangsefni fyrir nýtt aðalskipulag og verkefnum forgangsraðað. Þá var lýsingin send til Skipulagstofnunar og annarra umsagnaðila í kjölfarið.

Bárust ýmsar ábendingar um efnistöku og áherslur sem hafðar voru til hliðsjónar við mótun þessarar skipulagstillögu.

Í byrjun september 2020 var haldin íbúafundur um framtíð Vopnafjarðar þar sem farið var nánar í málefni og framtíðarsýn fyrir sveitarfélagið. Stuttu síðar fór verkefnið í bið. Febrúar 2022 fór vinna aftur af stað og haldin var stefnumótunarfundur sveitarstjórnar og skipulagsnefndar. Þá voru frekari valkostir og nánari útfærslur skoðaðar á vinnufundi í september 2022.

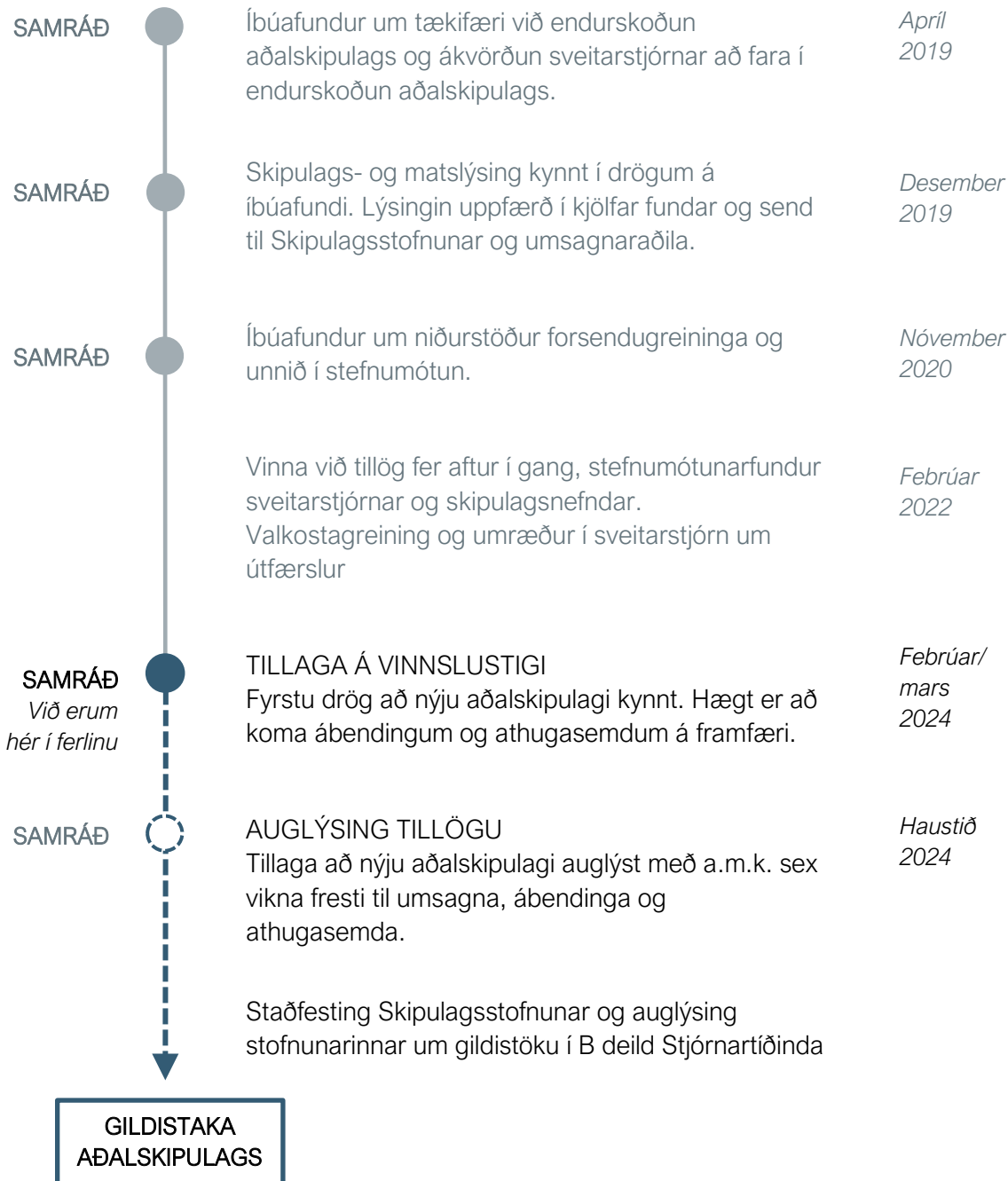
Nú er kynnt tillaga í vinnslu fyrir íbúum og hagsmunaaðilum.

Aðalskipulagstillagan er send Skipulagsstofnun ásamt eftirfarandi umsagnaraðilum:

- Aðliggjandi sveitarfélög: Múlaþing, Langanesbyggð og Norðurþing.
- Austurbrú & SSA
- Skógræktarsamband Austurlands
- Nefndir sveitarfélagsins: hreppsráð, fjölskylduráð, menningar- og atvinnumálanefnd
- Félagasamtök innan sveitarfélagsins: Björgunarsveitin Vopni, Ungmennafélagið Einherji, Framfara og ferðamálafélag Vopnafjarðar, Golfklúbbur Vopnafjarðar, Hestamannafélagið Glófaxi, Vinir Vopnfirðingasögu

Og umsagnaraðilum á landsvísu:

Ferðamálastofa, Fiskistofa, Forsætisráðuneytið, Heilbrigðiseftirliti Austurlands (HAUST), ISAVIA, Minjastofnun Íslands, Náttúrufræðistofnun Íslands, Náttúrustofu Austurlands, Orkustofnun, RARIK, Umhverfisstofnun, Veðurstofa Íslands, Vegagerðin.

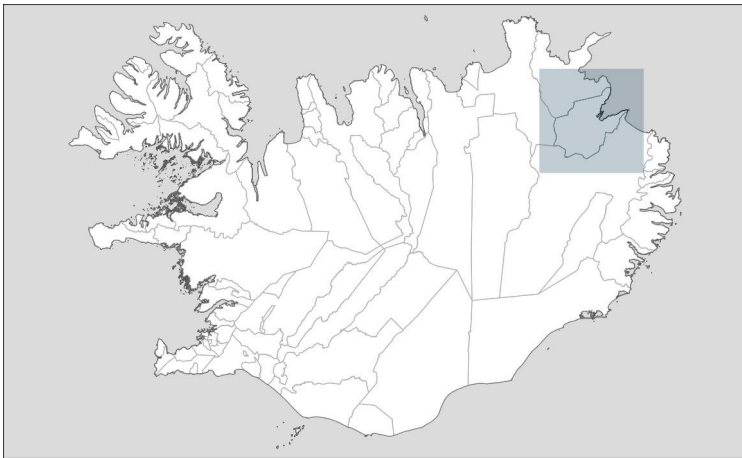

1.4. Skipulagssvæðið

Samkvæmt 28. gr. skipulagslaga skal aðalskipulag sveitarfélaga ná til eins sveitarfélags og taka til alls lands innan sveitarfélagsins.

Í samræmi við skilgreiningu staðarmarka sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 og jarðalög nr. 81/2004 eru skipulagsmörk dregin 115 metrum utan við stórstraumsfjörumörk.

Við stefnumótun var þó einnig horft út fyrir skipulagssvæðið, sveitarfélagið, og horft til annarra áætlana, bæði á landsvísu og svæðisvísu, sem kunna að hafa áhrif á sveitarfélagið. Sjá nánar um tengsl við aðrar áætlanir í þriðja kafla forsendu- og umhverfisskýrslunni, fylgiskjali aðalskipulagsins.

Mynd 1.1 Skipulagsmörk og aðliggjandi sveitarfélög

2. LEIÐARLJÓS & STEFNA

2.1. Undirstaða stefnumótunar

Undirstaða og megin undirtónn við stefnumótun aðalskipulags er hugmyndafræðin um sjálfbæra þróun:

- Að þróun mæti kröfum nútímans án þess að skerða möguleika komandi kynslóða til að mæta sínum þörfum.
- Að þróun auki efnahagsleg verðmæti um leið að gæðum náttúrunnar er viðhaldið ásamt því að mannréttindi eru eflid.

Sjálfbær þróun byggir á þremur meginstoðum: vistfræðilegri (náttúra), félagslegri (samfélag) og efnahagslegri (efnahagur).

Þó megin markmið stefnunnar um sjálfbærrar þróunar miði að því að finna snertiflöt þessara stoða er mikilvægt að gera sér grein fyrir því að hver stoð er innbyrðis tengd og að samfélag og efnahagur eru háð náttúrunni. Náttúran mun áfram þrífast með eða án mannkyninu en samfélag mannkyns verðu ekki til án náttúru og vistkerfa þeim í hag. Þá verður efnahagur ekki til án góðra náttúrugæða og samfélaga sem búa til verðmætin.

Við stefnumótun aðalskipulagsins er því horf til þess að styrkja samfélagið og efnahaginn án þess að ganga á endurheimt vistkerfa.

2.1.1. Hringrásarhagkerfið

Stefnumótunin er einnig undir áhrifum hugmynda hringrásahagkerfisins.

Hugmyndin um hringrásarhagkerfið byggir á að veita íbúum aukin lífsgæði án þess að slíta út auðlindum jarðar og gæta að náttúrulegri endurnýjun þeirra.

Í hringrásarhagkerfi er horft til þess að endurnýta hráefni aftur þannig að dregið verði úr sóun og förgun.

Gera meira með minna.

Hringrásahagkerfi auðveldar að ná loftslagsmarkmiðum en styður einnig við aukna samfélagsvitund þar sem betri nýting, endurnýjun og endurnotkun elur á samstarfi og aukinni samnýtingu hluta. Með því að deila, endurnýta og hjálpast að til að draga úr sóun og óþarfa neyslu. Þannig getur breytt neysluhegðun leitt til minna álags á umhverfið og á sama tíma aukið samstöðu meðal fólks. Gott dæmi um þetta er að deila notkun á verkfærum og koma nothæfum fötum til þeirra sem geta notað þau áfram.

2.2. Framtíðarsýn Vopnafjarðar

Með hugmyndafræðina um sjálfbæra þróun og hringrásahagkerfið í huga stefnir Vopnafjarðarhreppur að eflingu samfélags og umhverfis svo hvort tveggja vaxi og dafni til framtíðar.

Eftirfarandi leiðarljós eru lögð fram fyrir gerð og framfylgd aðalskipulagsins:

- Íbúar í Vopnafirði búa við góða þjónustu alla ævi. Hér er gott að ala upp börn og eftirsóknarvert að eyða ævikvöldinu.
- Gott framboð er af fjölbreyttu húnsæði fyrir íbúa og atvinnulífið.
- Sveitarfélagið er lofað fyrir heilsusamlegt, snyrtilegt og fallett umhverfi sem er grunnurinn að lífsgæðum íbúa.
- Gengið er um náttúruna af virðingu og auðlindir eru nýttar með sjálfbærum hætti.
- Virðing er borin fyrir sögunni og arfleiðinni.
- Fjölbreytt atvinnulíf er á Vopnafirði, þar sem sjávarútvegur er grunnstoð sem leiðir af sér ýmis störf.
- Kjöraðstæður eru fyrir smáiðnað, nýsköpun og listir til að blómstra á staðnum.
- Ferðaþjónusta byggir á sérkennum staðarins, friðsældinni að vera úr alfaraleið og nálægðinni við heiðarnar.
- Traustir innviðir eru forsenda fyrir auknum lífsgæðum íbúa og fjölbreyttu atvinnulífi.

Leiðarljósин eru vegvísar sem ætlaðir eru til að leiða uppbyggingu og þróun í sveitarfélaginu í átt að bættum lífsgæðum íbúa, fjölbreyttum atvinnutækifærum og sjálfbærri nýtingu auðlinda.

2.2.1. Megin stefnur málaflökka

Settar eru megin stefnur fyrir fjóra helstu málaflökka aðalskipulagsins:

- umhverfi og auðlindir,
- samfélag,
- atvinnulíf,
- grunnkerfin.

Viðfangsefni innan málaflökka eru skilgreind og markmið sett fyrir þau. Að lokum eru lagðar leiðir til að ná settum markmiðum, eftir því sem við á.

Val á viðfangsefnum var hluti af stefnumótuninni þar sem unnið var bæði niður (e. top down) frá leiðarljósi, að megin stefnu, markmiðum og leiðum, en einnig upp aftur (e. bottom up).

Viðfangsefni eru byggð á skilgreiningum úr kafla 4.3 í skipulagsreglugerð ásamt forsendugreiningu sem unnin var við upphaf vinnunnar við endurskoðun aðalskipulagsins.

2.2.1.1. Umhverfi og auðlindir

Fyrir umhverfi og auðlindir er megin stefnan að stutt sé við sjálfbærni og virkni vistkerfa. Hér er horf til vistfræðilegu grunnstoðarinnar í sjálfbærri þróun.

Náttúruauðlindir eins og vatn, jarðvegur, jarðefni, landslag, lífríki lands og sjávar, eru hér undir. Þessar auðlindir eru grundvöllur búsetu og tilveru samfélaga og því mikilvægt að stutt sé við náttúrulega ferla vistkerfanna.

Viðfangsefnin sem tilheyra málaflokknum:

- efnislosun og urðun úrgangs,
- efnistaka,
- gróður,
- jarðvegur,
- landgræðsla og endurheimt votlendis,
- orkunýting,
- skógrækt,
- varúðarsvæði og náttúruvá,
- vernd vatns, náttúru- og menningarminja.

Helstu forsendur og markmið

Sjá nánar um forsendur umhverfis og auðlinda í kafla 1 í forsendu- og umhverfisskýrslu.

Til að styðja við náttúrulega ferla er horft til þess að forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands.

Almennt séð er náttúruferlar Vopnafjarðar í góðu jafnvægi, land er gróið á flestu stöðum og sérstaða landslagsins felst í þremur, frekar breiðum, og víðsýnum dölum þar sem fjallahryggur Smjör- og Fagradalsfjalla byrgja frekari sýn. Ár og lækir hlykkjast eftir dalbotnum. Heiðarnar bjóða upp á langar sjónlengdir og ýmis tækifæri til útivistar. Þá setur klettótt strandlengjan sterkan svip.

Árnar þrjár; Selá, Vesturdalsá og Hofsá mæta svo sjónum hver á sinn hátt. Árósnir og nærumhverfi þeirra eru einstakir og eftirtektarverðir, hver á sinn hátt: Hámundarstaðarvík (Selá), Skógar- og Nýpslón (Vesturdalsá) og Sandvík (Hofsá).

Fagradalsfjöll, Kollumúli og Bjarnarey eru á náttúruminjasrá sem aðrar náttúruminjar. Þykir svæðið státa af fögru fjallendi með dalverpum og litríkri strönd. Þá er þar að finna athyglisverðan gróður og ljóst gosberg setur sinn svip á svæðið.

Bjarnarey er algróin, með fjörugu fuglalíf og selalátur. Búið var í eyjunni með hléum þar sem fisk- og hákarlaveiðar voru stundaðar út frá eyjunni.

Þessi svæði eru vel afmörkuð og úr alfaraleið. Vert er að halda í núverandi ásýnd svæðanna og takmarka landnotkun við útivist.

Hreindýr halda sig til á heiðum Vopnafjarðar. Nýtingu dýranna er stýrt en vert er að halda trúflun þeirra í lágmarki.

Nokkuð er um ófrágengi efnistökusvæði í sveitarfélaginu. Huga skal að skynsamlegri nýtingu jarðefna, sem eru takmörkuð auðlind. Ganga skal frá efnistöku- og losunarsvæðum, sem ekki verða nýtt frekar, eins fljótt og hægt er, jafna svæði við aðliggjandi land og umhverfi. Við sáningu og uppgræðslu ætti staðargróður að vera fyrsta val.

Óspillt náttúra Vopnafjarðar hefur ótvírætt gildi fyrir núverandi og komandi kynslóðir. Hana ber að vernda til að íbúar fái notið hennar og nýtt til útivistar og fræðslu. Stuðla skal að umhverfi sem hvetur til útiveru á öllum árstíðum.

Í töflu 2.1 er farið nánar í markmið og leiðir til að ná þeim markmiðum.

Tafla 2.1 Meginstefna og markmið fyrir umhverfið og auðlindir.

Umhverfi og auðlindir: Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa		
<p>Gengið er um náttúruna af virðingu og auðlindir eru nýttar með sjálfbærum hætti.</p> <p>Virðing er borin fyrir sögunni og arfleiddinni.</p>		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir
Loftslagsvæin, óðahlýnun, kolefnisbinding	Leitað verði leiða til að auka bindingu gróðurhúsalofttegunda í sveitarfélaginu.	Skoða frekari tækifæri í skógtækt. Möguleikar á endurheimt votlendis verði skoðaðir.
	Leitað verði leiða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda í sveitarfélaginu.	Þrýst á frekari afhendingu raforku svo hægt sé að draga úr notkun olíu til raforkuframléiðslu. Leitað leiða til að draga úr notkun olíu í atvinnustarfsemi.
	Undirbúa sveitarfélagið undir hraðari breytingar í veðurfari vegna loftslagsbreytinga.	Vinna áhættugreiningu vegna breytinga í loftslagi og áhrifa af þeim. Sveitarfélagið setur sér loftslagstefnu.
Landslag	Gætt sé að einstakri ásýnd lands í Vopnafirði þar sem breiðir dalir ganga upp úr firðinum og jökulsrofnir hryggir skilja þá að. Þá er áberandi fjallasýn til Smjörfjalla og Fagradalsfjalla.	Frekari vegagerð er ekki leyfileg um óbyggð svæði, sér í lagi um heiðarnar. Núverandi slóðar verði nýttir áfram og skoðað hvort lokaðir slóðar henti til útivistar, göngu, hjóla eða sem reiðleiðir. > Sjá skilmála fyrir óbyggð svæði (ÓB) .
Gróður, votlendi, vistkerfi	Við uppgræðslu skulu markmið sjálfbærrar þróunar höfð að leiðarljósi, m.a. við val á plöntum og trjátegundum til gróðursetningar.	Settir eru skilmálar um val á plöntum og trjátegundum. > Sjá skilmála fyrir skógrækt og landbúnaðarsvæði (SL) .
	Forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilstærkerfi Íslands.	Settir eru skilmálar um val á plöntum og trjátegundum. > Sjá skilmála fyrir skógrækt og landbúnaðarsvæði (SL) .
	Skoða endurheimt votlendis á ónýttum tünnum, án þess að raska góðu ræktunarlendi.	
Skógrækt	Ýmis tækifæri eru til staðar í skógrækt í Vopnafirði, sér í lagi ef horft til möguleika á samlegðaráhrifum með útivist, skjólmyndun og uppgræðslu. Taka þarf tillit til búsetulandslags og náttúru- og menningarmínja eins og kostur er og forðast verði að skerða berjalönd, votlendi og mikilvæg sjónarhorn til kennileita eða fjalla.	Gert er ráð fyrir skógrækt á opnum svæðum á forsendum útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. > Sjá skilmála fyrir opin svæði (OP) . Gert er ráð fyrir gerð skjólbelta á landbúnaðarlandi til skjólmyndunar. > Sjá skilmála fyrir landbúnaðarsvæði (L) .

Umhverfi og auðlindir: Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa

<i>Efnistaka</i>	Hagkvæm nýting jarðefna er nauðsynleg þar sem um takmarkaða auðlind er að ræða. Á sama tíma þarf að tryggja nægilegt framboð af jarðefnum til viðhalds og uppbyggingar.	Settir eru skilmálar fyrir efnistökusvæði, nýtingu og frágang þeirra. > Sjá skilmála fyrir efnistöku- og efnislosunarsvæði (E) .
<i>Orkunýting</i>	Aukin eftirspurn er eftir raforku og fyrirséð að hún muni aukast. Til að auka afhendingaröryggi er eftirsóknarvert að auka raforkuframleiðslu sem næst notendum í sveitarfélaginu. Á sama tíma ber að vernda landslag, takamarka rask á ósnertu landi eins og hægt er og vanda allan frágang við framkvæmdir.	Sveitarfélagið er opið fyrir hugmyndum um frekari orkuöflun í sveitarfélaginu. Settir eru skilmálar um frágang á veitukerfum. > Sjá skilmála fyrir rafveitu (veitur og veghelgunarsvæði) .
	Sveitarfélögin og landeigendur fórna alla jafna sínum landgæðum fyrir orkuöflun og raforkuflutning. Því er mikilvægt að tekið sé tillit til sjónarmiða sveitarfélagsins og landeigenda.	Settir eru skilmálar um frágang á veitukerfum. > Sjá skilmála fyrir rafveitu (veitur og veghelgunarsvæði) .

2.2.1.2. Samfélag

Meginstefna aðalskipulagsins fyrir samfélagsþætti er að góðum lífsgæðum íbúa sé viðhaldið. Hér er verið að horfa til hinnar félagslegrar grunnstoðar í sjálfbærri þróun.

Íbúabyggð og húsnæðismál eru fyrirferðarmikil hér. Stefna í húsnæðismálum til lengri tíma er sett í aðalskipulagi og fylgt eftir með húsnæðisáætlun. Með réttri nálgun má nýta húsnæðisáætlanir sem tæki sem heldur utan um markmið um uppbyggingu til skemmri tíma og fjármögnun.

Önnur viðfangsefnin sem tilheyra íbúa málaflokknum:

- þéttbýli,
- blöndun byggðar,
- opin svæði, útivist og íþróttir,
- verslun og önnur þjónusta,
- menning og listir,
- heilbrigði,
- menntun.

Helstu forsendur og markmið

Sjá nánar um forsendur samfélagsins í kafla 2 í forsendu- og umhverfisskýrslu.

Sveitarfélagið er opið fyrir tækifærum til sóknar í atvinnumálum, og lítur björtum augum til framtíðar í þeim efnum. Til að hafa vaðið fyrir neðan sig er því litið til þess að íbúafjöldi haldist stöðugur næstu árin og fari síðan vaxandi.

Óháð breytingum í íbúafjölda þarf að tryggja aukna fjölbreytni í tegund íbúða í Vopnafirði, þarfnar eru að breytast í takt við breytta íbúasamsetningu og fjölskyldugerðir. Því er gert ráð fyrir aukningu íbúða á skipulagstímabilinu.

Í samræmi góð lífsgæði þarf að vera aðstaða í sveitarfélaginu fyrir útivist og íþróttir af fjölbreyttum toga.

Í töflu 2.2 er farið nánar í markmið og leiðir til að ná þeim markmiðum.

Tafla 2.2 Meginstefna og markmið fyrir samfélagið.

Samfélag: Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið		
<p>Á Vopnafirði er góð þjónusta við íbúa alla ævina. Gott framboð af fjölbreyttu húsnæði fyrir íbúa og starfsemi.</p>		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir
Húsnæðismál, íbúar og íbúðir	Tryggja fjölbreyttar gerðir íbúða í takt við eftirspurn hverju sinni.	Húsnæðisáætlun dragi fram þarfir og eftirspurn hverju sinni. Áætlunin verði nýtt við vinnu deiliskipulags á íbúðasvæðum. Huga ætti að fjölbreyttum stærðum íbúða og þörfum eldri sem yngri kynslóða.
	Nægilegt lóðaframboð sé til staðar svo það standi ekki á sveitarfélaginu að hefja byggingu nýrra íbúða.	Koma lausum lóðum á skipulag. Vinna er hafin við deiliskipulag íbúðahverfa í þéttbýlinu.
Byggðamynstur, blöndun byggðar, dreifbýli, þéttbýli	Að byggð falli vel að umhverfi sínu.	Settir eru skilmálar um ásýnd og að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í þéttbýlinu sem og dreifbýli. Mörk hins byggða og óbyggðs lands skulu falla á eðlilegan hátt að staðháttum og landslagi. > Sjá skilmála fyrir íbúðabyggð (ÍB) , frístundabyggð (F) og landbúnaðarsvæði (L)
	Að byggðin í Vopnafjarðarkauptúni dreifi ekki úr sér um of svo vegalengdir ýti undir akstur.	Sett eru þéttbýlismörk fyrir Vopnafjarðarkauptún, sem einnig eru vaxtarmörk. > Sjá afmörkun á þéttbýlisupprætti. Lögð er áhersla á þéttingu íbúðahverfa fremur en stofnun nýrra. Þannig megi nýta innviði sem best, s.s. samgöngur, veitu-innviði og samfélagsþjónustu. > Sjá skilmála fyrir íbúðabyggð (ÍB)
	Að styrkja miðbæ Vopnafjarðarkauptúns sem miðkjarna.	Svæði undir verslanir, skrifstofur og þjónustu er beint að miðbænum. > Sjá skilmála fyrir miðsvæði (M)
	Ný mannvirki í dreifbýli taki mið af arfleið, landslagi og staðháttum.	Settir skilmálar um að horfa til þegar byggðs umhverfis fyrst, að raska ekki óbyggðu landi að óþörfu. Taka skuli tillit til nærumhverfis og ásýndar. > Sjá skilmála fyrir landbúnaðarland (L) , frístundabyggð (F) , afþreyingar og ferðamannasvæði (AF)
Samfélagsþjónusta, skólar og fræðslustarfsemi, heilsugæsla og dvalarheimili, slökkvilið og löggæsla, félagasamtök	Góð þjónusta á efri árum.	Nægt framboð þjónustuíbúða. Húsnæðisáætlun dragi fram þarfir og eftirspurn hverju sinni. Góð þjónusta við eldri borgar sem búa enn í eigin húsnæði sem styrki sjálfstæði og búsetu þeirra.
	Íbúar geti sótt alla helstu þjónustu innan sveitarfélagsins, eins og unnt er að veita á svæðisvísu.	Gert er ráð fyrir grunnþjónustu á þéttbýlisupprætti. > Sjá samfélagsþjónustu (S) og miðsvæði (M) Gert er ráð fyrir félagsheimili á þéttbýlisupprætti, fyrir fjölbreytta notkun tengda menningu og listum. > Sjá þéttbýlisupprátt og samfélagsþjónustu (S) Opið er fyrir aðstöðu undir starfsemi og rekstur félagasamtaka. > Sjá samfélagsþjónustu (S) og miðsvæði (M) .

Samfélag: Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið

Útivist og íþróttir, opin svæði	Að íbúar njóti góðrar aðstöðu fyrir íþróttir, útivist og daglega hreyfingu í náttúrulega umhverfi. Að aðgengi almennings um þéttbýlið sé tryggt með greiðum stíga- og gatnatengingum, sem mæti m.a. þörfum hreyfihamlaðra, barna og eldri borgara.	Bæta aðgengi að íþróttasvæðinu með gerð göngustíga. Tengja útivistarsvæði með stígum, þannig að stígar myndi net gönguleiða og tenginga frá þéttbýlinu og að dreifðari byggð.
---------------------------------	---	--

2.2.1.3. Atvinnulíf

Fyrir málaflokka atvinnulífs er megin stefnan að veita svigrúm og styðja við stöndugt atvinnulíf.

Hér er verið að horfa til efnahags stoðarinnar í sjálfbærri þróun.

Viðfangsefnin sem tilheyra málaflokknum:

- athafna og iðnaðarstarfsemi,
- landbúnaður,
- sjávarútvegur,
- ferðaþjónusta,
- verslun og önnur þjónusta,
- menning og listir.

Helstu forsendur og markmið

Sjá nánar um forsendur atvinnulífs í kafla 2 í forsendu- og umhverfisskýrslu.

Í sveitarfélaginu hefur sjávarútvegur vaxið sem grunn atvinnustoð síðustu árin. Þá er hér að finna eitthvert besta landbúnaðarhérað á landinu. Mikilvægt er að þessar grunnstoðir hafi rými til að dafna áfram. Tækifæri eru til staðar að bæta nýtingu landbúnaðarlands í samræmi við hugmyndir um minni sóun, kolefnisfótspor og matvælaöryggi.

Vopnafjörður er opin fyrir nýjum tækifærum í smáiðnaði þar sem staðbundnar auðlindir eru nýttar og/eða endurnýttar á vistvænan hátt. Skapa ætti kjöraðstæður eru fyrir smáiðnað, nýsköpun og listir til að blómstra á staðnum. Aukin fjölbreytni eykur sveigjanleika samfélagsins og atvinnulífsins til lengri tíma litið, og eykur seiglu til lengri tíma fyrir áföllum og forsendubrestum.

Tækifæri í ferðaþjónustu hafa verið skoðuð og færi er á að bæta hótél og gistipjónustu í sveitarfélaginu. Helst er skortur á hótélherbergjum. Sveitarfélagið er því opið fyrir hugmyndum í þeim efnum.

Þá er það almennt viðhorf íbúa í dag að tækifæri eru til staðar fyrir auknum fjölda gesta á svæðið þar sem sérkenni staðarins séu virkjuð sem aðdráttarafl.

Í töflu 2.3 er farið nánar í markmið og leiðir til að ná þeim markmiðum.

Tafla 2.3 Meginstefna og markmið fyrir atvinnulífið.

Atvinnulíf: Veitum svigrúm fyrir stöndugt atvinnulíf		
<p>Fjölbreytt atvinnulíf þar sem góðar aðstæður eru fyrir smáíðnað, nýsköpun og listir til að blómstra. Ferðaþjónusta byggir á sérkennum staðarins, friðsældinni að vera úr alfaraleið og nálægðin við heiðarnar.</p>		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir
Nýsköpun og listir	Góð aðstaða sé fyrir smáíðnað, nýsköpun, menningarstarfsemi og listir.	Gera ráð fyrir nægu athafnaplássi í aðalskipulagi. Á miðsvæði er leyfilegt að reka minni skrifstofur og rými til listsköpunar. > Sjá skilmála fyrir miðsvæði (M) .
	Vinnan án staðsetningar getur fjölgað starfstækifærum og stutt við nýsköpunarstarfsemi.	Gera ráð fyrir fram Tryggja framboð skrifstofuhúsnæðis til útleigu, litlar til meðal stórar einingar.
Ferðaþjónusta	Bæta aðstöðu fyrir hótél og aðra gististarfsemi. Stækka tjaldsvæði kaupsins og bæta aðstöðu.	Gera ráð fyrir hóteli og gistiheimilum í góðu samhengi við miðbæ kaupsins og/eða ferðamannastaði. > Sjá þéttbýlisupprátt og skilmála fyrir afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF) , verslunar- og þjónustusvæði (VP) . Gert er ráð fyrir nýju og stærra tjaldsvæði í kaupsinu, við Merkistún þar sem góðar tengingar eru við þjónustu í þéttbýlinu og stutt í útivistarsvæði. > Sjá þéttbýlisupprátt og afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF) .
	Styrking miðbæjarins svo hann verði eftirsóttur viðkomustaður innlendra- sem erlendra ferðamanna. Uppbygging á svæðinu taki mið af sögu staðarins.	Uppbyggingu verslunar- og þjónustu í þéttbýlinu er beint að miðbænum og skilmálar byggja á tillögu að verndarsvæði í byggð. > Sjá miðsvæði (M) og hverfisvernd (HV) .
Landbúnaður	Góð nýting og umhirða landbúnaðarlands. Ef til stendur að breyta nýtingu á mjög góðu eða góðu ræktunarland (flokkar I og II) þarf að rökstyðja slíkar ákvarðanir vel.	Flokkun landbúnaðarlands gefur nánar yfirlit um gæði og nýtingarmöguleika lands. > Sjá þemakort A og skilmála landbúnaðarsvæða (L) .
	Draga úr ónýttum tünnum. Tryggja þarf viðhald ræktunarlands svo það haldi eiginleikum sínum.	Skoða hvernig sveitarfélagið getur stutt við búsetu og búskap á jörðum.
Hafnarstarfsemi Sjávarútvegur	Höfninni verði tryggt nægt landrými til þróunar og eflingar hafnartengdri starfsemi.	Sjá afmörkun hafnarsvæðis á þéttbýlisupprætti og skilmála fyrir það. > Sjá hafnir (H) .
	Aðstaða til frístundasiglinga og smábáta verði eflid í innri höfninni.	Sjá afmörkun hafnarsvæðis á þéttbýlisupprætti og skilmála fyrir það. > Sjá hafnir (H) .
	Samgöngur að og frá hafnarsvæðinu fyrir vöru- og fólksflutninga verði greiðar.	Á þéttbýlisupprætti er afmarkað svæði fyrir innsiglingu, siglingaleiðir og umferðarsvæði skipa og báta við hafnarsvæðið. Settir eru skilmálar til að tryggja góðar aðstæður. > Sjá þéttbýlisupprátt og skilmála fyrir sérstök not haf- og strandsvæða (SN) .

2.2.1.4. Grunnkerfin

Grunnkerfin eru þeir innviðir sem veita grunnþjónustu sem íbúar og atvinnulíf þurfa fyrir daglegt líf eða daglegan rekstur. Þetta eru lífæðar samfélagsins sem halda því gangandi og geta stutt við frekari vöxt eða hamlað honum. Því er mikilvægt að tryggja trausta innviði.

Hér eru viðfangsefnin:

- samgöngur,
- fjarskipti,
- veitur (rafmagn, neysluvatn, hitaveita og fráveita)

Helstu forsendur og markmið

Sjá nánar um forsendur grunnkerfanna í kafla 2.6 í forsendu- og umhverfisskýrslu.

Uppbygging innviða er öllu jafna forsenda fyrir framþróun og uppbyggingu annara þátta, svo sem íbúabyggðar og atvinnusvæða.

Þetta eru stoðkerfi sem þurfi að geta haldið í við uppbyggingu í atvinnulífi og byggð. Frekari uppbygging grunnkerfa er því gjarnan háð þróun annarra þátta. Horft er til þess að sveitarfélagið sé í góðri stöðu til uppbyggingar atvinnulífs og fjölgun íbúa, og taka markmiðin mið af því.

Í töflu 2.4 er farið nánar í markmið og leiðir til að ná þeim markmiðum.

Tafla 2.4 Meginstefna og markmið fyrir grunnkerfin.

Grunnkerfin: Tryggjum trausta innviði		
<i>Traustir innviðir eru forsenda fyrir auknum lífsgæðum íbúa og fjölbreyttu atvinnulífi.</i>		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir
<i>Samgöngur</i>	Traustar samgöngur til landshlutakjarnans, Egilsstaða og á aðra staði	Gert er ráð fyrir jarðgöngum á sveitarfélagsuppdrætti. Tryggt verði að göngin séu einni á aðalskipulagi Múlaþings.
	Góðar flugsamgöngur	Svæði afmarkað á skipulagsuppdrátt fyrir flugbraut og flugvöll.
	Reiðleiðir uppbygging	ekki þurfi allar leiðir að vera inni á aðalskipulagi, gert ráð fyrir uppbyggingu stíga á óbyggðum svæðum landbúnaðarlandi og opnum svæðum að ákveðnum skilyrðum uppfylltum.
<i>Fjarskipti</i>	Gott símasamband uppi á heiðum	Settir verði skýrir skilmálar um framkvæmdir og uppbyggingu vegna fjarskiptabúnaðar á óbyggðum svæðum (ÓB). Markmiðið er að ekki þurfi að breyta aðalskipulagi vegna fjarskiptabúnaðar.
<i>Framboð neysluvatns</i>	Tryggja nægilegt neysluvatn.	Fjölga vatnsbólum, skoða mögulega skipting vatnsbola eftir notendum: íbúar og atvinnulíf.

3. UMHVERFISÁHRIF

Forsendu- og umhverfisskýrsla er kynnt samhliða þessari greinargerð og er fylgigagn aðalskipulagsins. Skýrslan er sett fram í tveimur megin hlutum: 1. hluti: Staðhættir & forsendur; 2. hluti: stefnumótun & umhverfismat.

Fyrri hluti er ætlaður til glöggvunar á þeim forsendum sem stefna og skilmálar aðalskipulagsins byggja á. Seinni hlutinn er til frekari skýringar á mótun stefnu aðalskipulagsins, auk þess að fjalla um samræmi stefnu aðalskipulagsins við aðrar stefnur. Að lokum er umhverfismat aðalskipulagsins lagt fram, bæði hvað varðar líkleg áhrif af stefnumótun og skilmálum aðalskipulagsins en einnig áhrif af breyttri landnotkun.

Hér er aðeins stutt samantekt á helstu niðurstöðum á mati á áhrifum af stefnumótun aðalskipulagsins.

Við mat á áhrifum voru notaðar fjórar vægiseinkunnir við matið:

+	Jákvæð áhrif	Áhrifin talin verða jákvæð.
-	Neikvæð áhrif	Áhrif talin verða neikvæð. Áhrifum lýst nánar m.t.t umfangs og líkum.
+/-	Óveruleg áhrif	Áhrif eru óveruleg, hlutlaus eða lítil sem engin.
?	Óvissa um áhrif eða háð frekari útfærslu	Ekki er vitað um eðli eða umfang áhrifa vegna skorts á upplýsingum, tækni eða þekkingu. Og/eða áhrif eru háð útfærslu á síðari stigum skipulags eða í framkvæmd.

3.1. Samantekt umhverfisáhrifa

Helstu niðurstöður úr umhverfismatinu eru að stefnumótunin hefur að mestu jákvæð áhrif. Þá eru stefnur og markmið sem snúa að atvinnulífinu og innviðum sem hafa óljós áhrif sem þarf að meta eftir frekari útfærslu, svo sem þegar nær dregur að framkvæmdum. Erfitt er að sjá að stefnumótun, markmið og skilmálar hafi teljanleg áhrif á umhverfisþáttinn „slys & hamfarir“, eru þau áhrif því alla jafnan metin óveruleg eða lítil sem engin.

Nánari útskýringar er að finna í umhverfisskýrslunni.

	Loftslag	Lífriki	Landgæði	Vatn og fjörur	Íbúar og heilsa	Verðmæti og minjar	Slys og hamfarir
Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa	+	+	+	+	+	+	+
Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið	+	-	+	-	+	+	-
Veitum svigrúm fyrir stöndugt atvinnulíf	±	±	±	±	+	+	-
Tryggjum trausta innviði	±	±	+	+	+	+	-

4. STEFNA UM LANDNOTKUN

Í samræmi við 6. kafla og 7.4.1. gr. skipulagsreglugerðar er sett stefna og skilmálar um landnotkunarreiti.

Afmörkun landnotkunarreita miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlínunum gatna, hæðarlínunum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, og sveitarfélagsmörkum. Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins. Flatarmál landnotkunarreita er brúttóflatarmál sem gjarnan felur í sér hluta af gatnakerfi og stígum. Í deiliskipulagi skal kveða nánar á um notkun og nýtingu einstakra lóða, og gerð grein fyrir opnum svæðum, leiksvæðum, útivistarsvæðum, gatnakerfi og stígum.

Landnotkun og merking reita tekur mið af meginnotkun viðkomandi reits. Ákveðið svigrúm getur verið fyrir aðra starfsemi innan reita í samræmi við almenna skilmála og sérskilmála einstakra reita. Landnotkunarreitir eru auðkenndir með bókstaf, í samræmi við landnotkun, og númeri til auðkenningar.

Afmörkun landnotkunar skal ekki taka sem nákvæma útfærslu né skilgreiningu á lóða- og eignamörkum. Slíkt skal útfæra nánar í deiliskipulagi. Endanleg lóða- og eignamörk eru hnitsett á lóða- og/eða mæliblöðum.

Landnotkun

[Afbreyningar- og ferðamannasvæði \(AF\)](#)

[Athafnasvæði \(AT\)](#)

[Efnistöku- og efnislosunarsvæði \(E\)](#)

[Flugvellir \(FV\)](#)

[Frístundabyggð \(F\)](#)

[Hafnir \(H\)](#)

[Lönaðarsvæði \(I\)](#)

[Íbúðarbyggð \(ÍB\)](#)

[Íþróttasvæði \(ÍÞ\)](#)

[Kirkjugarðar og grafreitir \(K\)](#)

[Landbúnaðarsvæði \(L\)](#)

[Miðsvæði \(M\)](#)

[Opin svæði \(OP\)](#)

[Óbyggð svæði \(ÓB\)](#)

[Samfélagsþjónusta \(S\)](#)

[Sérstök not haf- og vatnssvæða \(SN\)](#)

[Skógræktar og landgræðslusvæði \(SL\)](#)

[Strandsvæði \(ST\)](#)

[Vatnsból \(VB\)](#)

[Vegir, götur og stígar \(VE\)](#)

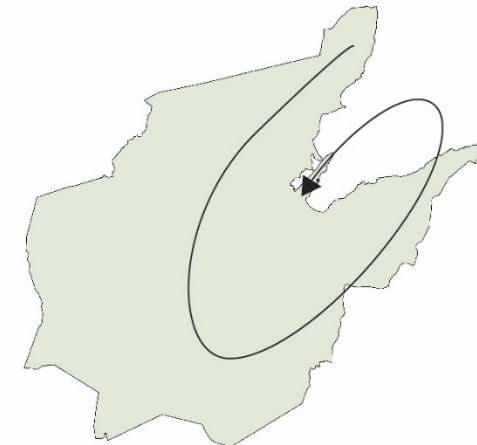
[Veitur og helgunarsvæði \(VH\)](#)

[Verslun og þjónusta \(VP\)](#)

Tákn

Auðkenni landnotkunar-reita byggir á staðsetningu þeirra þar sem talið er frá norð-vesturenda sveitarfélagsins, inn Selárdal, næst inn Vesturárdal og Hofsárdal, svo inn Böðvarsdal og út Kollumúla. Að lokum er talið frá Tangarsporði (Kolbeinstanga) og inn eftir tanganum.

4.1. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)

Svæði fyrir afþreyingu og móttöku ferðafólks, þ.m.t. þjónustumiðstöðvar á hálendi og verndarsvæðum, fjallaskálar, tjald- og hjólhýsasvæði og skemmtigarðar.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum og innviðum sem tengjast starfsemi og rekstri afþreyingar- og ferðmannastaða, þ.e. bílastæðum, stígum, salernum og þjónustuhúsum enda falli þau vel að landi, lítt áberandi og lítil að umfangi.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
AF-1	3,6	Tjaldsvæði Merkistúni	Tjaldsvæði á Merkistúni, við Búðaröxl. Nátengt aðliggjandi útivistarleiðum og skógrækt. Gert er ráð fyrir þjónustubyggingum, skjólrækt og annarri aðstöðu fyrir tjaldgesti.
AF-2	0,8	Tjaldsvæði Vopnafjarðarkauptúns	Tjaldstæði Vopnafjarðarkauptúns. Í brekku ofan við Lónabraut, við hliðina á leikskólanum Brekkubæ. Gert er ráð fyrir þjónustubyggingum, skjólrækt og annarri aðstöðu fyrir tjaldgesti.
AF-3	1,2	Ásbrandsstaðir	Tjaldsvæði að Ásbrandsstöðum. Gert er ráð fyrir þjónustubyggingum, skjólrækt og annarri aðstöðu fyrir tjaldgesti.

4.2. Athafnasvæði (AT)

Svæði fyrir atvinnustarfsemi þar sem lítil hætta er á mengun svo sem léttur iðnaður, hreinleg verkstæði, bílasölur og umboðs- og heildverslanir. Einnig atvinnustarfsemi sem þarfnast mikils rýmis, t.d. vinnusvæði utandyra á lóðum eða starfsemi sem hefur í för með sér þungaflutninga, svo sem vörugeymslur og matvælaíðnaður.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á athafnasvæðum, sérstaklega í nálægð við íbúabyggð og fjölfarin svæði.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
AT-1	1,4	Hafnarsvæði norður	Athafnasvæði ofan við hafnarsvæði norður, geymslusvæði hafnarsvæðisins.
AT-2	5,2	Búðaröxl norður	Athafnasvæði fyrir léttari og lítt mengandi iðnað s.s. skrifstofur, verkstæði, geymslusvæði vinnuvéla. Gert er ráð fyrir stækkun svæðisins til norðurs í átt að Norðausturvegi. Öll starfsemi sem liggur að íþróttasvæði og íbúabyggð skal huga að nálægð við þessi svæði og huga að starfsemi samrýmist búsetu og valdi ekki óþægindum með tilliti til hávaða, lyktar, óþrifnaðar eða mikillar umferðar um íþróttasvæði eða íbúabyggð.
AT-3	1,0	Búðaröxl suður	Áhaldahús, geymslur og slökkvistöð. Ekki er gert ráð fyrir stækkun.

4.3. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)

Svæði þar sem ráðgert er að taka, vinna eða losa jarðefni.

Efnistökusvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er efnistaka eða efnisvinnsla, svo sem malarnám, sandnám, grjótnám, gjallnám eða vikurnám.

Efnislosunarsvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er landfylling eða losun jarðefna, sem eru hrein og ómengduð, svo sem jarðefni sem til falla vegna byggingarframkvæmda.

Jarðefni eru takmörkuð auðlind og skal öll nýting taka mið af því.

Ganga skal frá efnistöku- og losunarsvæðum, sem ekki verða nýtt frekar, eins fljótt og hægt er.

Afla þarf framkvæmdaleyfis sveitarstjórnar. Í umsókn um framkvæmdarleyfi til efnistöku og efnislosun skal fylgja lýsing á framkvæmdinni með hliðsjón af skilmálum í skipulagi viðkomandi efnistökusvæðis. Í gögnum þarf að gera grein fyrir landslagi fyrir efnistöku og að efnistöku lokinni, stærð efnistökusvæðis, vinnsludýpi, magni og gerð efnis sem sótt er leyfi fyrir, vinnslutíma og hvaða yfirborðsefni stendur til að nota til að hindra fok á jarðefnum.

Gæta skal þess að raska eins litlu landi og hægt er.

Við skipulagningu á efnistöku skal huga til þess að námusvæði falli vel að umhverfi sínu að efnistöku lokinni.

Við frágang efnistökusvæða skal huga að landmótun raskaðra svæða þannig að þau falli sem best að umhverfi sínu að efnistöku lokinni. Markmið landmótunar skal vera að sýnileg ummerki efnistökkunnar verði eins lítil og kostur er og hverfi jafnvel með tímanum.

Til að verjast foki jarðefna skal þekja röskuð svæði eins fljótt og hægt er með gróðri. Staðargróður skal alltaf vera fyrsta val á gróðurþekju.

Við efnistöku úr ám skal gæta þess að árnar skipti ekki um farveg og/eða auki landrof. Hugsa skal til þess að laust efni ofan við efnistökusvæði getur farið af stað niður ána að lokinni efnistöku. Gæta skal þess að efnistaka valdi sem minnstum breytingum á árfarvegi bæði ofan og neðan við efnistökusvæði.

Lágmarka skal neikvæð áhrif á náttúru, menningarminjar, útivistarsvæði eða aðra starfsemi við notkun en einnig vegna frágangs, tímabundinn eða langtímafrágang.

Bent er á 13. grein skipulagslaga um framkvæmdarleyfi og málsmeðferð. Sjá einnig ákvæði laga um mat á umhverfisáhrifum og laga um náttúruvernd.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
E-1	3,1	Náma við Hvammsgerði	Hvammsgerði. Setnáma. Forn sjávarkambur. Hálfbrágengin. Í notkun.
E-2	1,7	Ytri Nýpur	Setnáma. Forn sjávarkambur. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20173. Í notkun. Mól og steypumól. Um það bil 5000 m ³ ónytjað.
E-3	0,7	Fremri Nýpur	Setnáma. Forn sjávarkambur. Hálfbrágengin. Í notkun.
E-4	3,9	Straumseyri 2 við Lónið	Setnáma. Forn óseyri. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20155. Í notkun.
E-5	1,1	Skógar 2	Skógar 2.
E-6	0,9	Náma V	Ruðningur. Setnáma. Fastanr. Vegagerðarinnar: 22564
E-7	2,4	Náma W	Árhjalli, setnáma. í notkun. Fastanr. Vegagerðarinnar: 22563
E-8	1,8	Eyrar í farvegi Þverár, ofan við brú.	Malareyrar í árfarvegi Þverár, ofan við brú á Sunnudalsvegi og neðan við stöðvarhús Þverárvirkjunar. Efnistaka heimil til að halda árfarveginum í föstu skorðum með það fyrir augum að verja brúnna og veginn í miklum vatnavöxtum. Slík varnarviðbrögð skulu unnin í samstarfi við Vegagerðina.
E-9	0,5	Refstaður	Setnáma. Forn óseyri. Hálfbrágengin. Í notkun.
E-10	3,5	Krossavík	Setnáma. Forn sjávarkambur. Fastanr. Vegagerðarinnar: 18508. Í notkun, nýting um 3000 m ³ árlega.
E-11	5,4	Kolbeinstangi 2. Vestari-Hraungerðisnáma	Storkuberg. Gosberg, eldra en frá nútíma. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20170. Í notkun. Grjót sótt þangað í brimgarð. Um það bil 150.000 m ³ ónytjað.
E-12	3,0	Kolbeinstangi 1	Storkuberg. Gosberg, eldra en frá nútíma. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20171. Efnistöku lokið. Möguleg nýting til hafnargerðar.

4.4. Flugvellir (FV)

Tiltekið svæði á láði eða legi, að meðtöldum byggingum, flugbrautum og búnaði sem er ætlað til afnota við komu, brottför og hreyfingar loftfara á jörðu niðri.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
FV-1	9	Vopnafjarðarflugvöllur	Vopnafjarðarflugvöllur. Flugbraut, flugskýli, geymslur og athafnasvæði ásamt flugstöð. Uppbygging og viðhald á forsendum flugvallarins leyfileg. Gert er ráð fyrir mótvægisáðgerðum vegna ágang Hofsár og sjávar eftir þörfum.

4.5. Frístundabyggð (F)

Svæði fyrir frístundahús, tvö eða fleiri og nærþjónustu sem þeim tengist, þ.m.t. orlofshús og varanlega staðsett hjólhýsi. Föst búseta er óheimil í frístundabyggðum.

Æskilegt að frístundahús standi saman í þyrpingum eða í samhengi við aðra byggð. Við deiliskipulagsgerð frístundabyggðanna skal tekið mið að því að raska ekki viðkvæmum svæðum og að þéttleiki byggðar taki m.a. mið af náttúru og landslagi viðkomandi svæðis. Mikilvægt er að tryggt sé að frístundabyggðin raski ekki jarðmyndunum og vistkerfum sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
F-1	10,8	Þorbrandsstaðir	Óbyggt svæði, ætlað undir frístundabyggð. Deili skipuleggja þarf svæðið fyrir úthlutun lóða. Gert er ráð fyrir skjólrækt.

4.6. Hafnir (H)

Svæði fyrir hafnir og hafnarmannvirki þar sem gert er ráð fyrir mannvirkjum og tækjum til móttöku skipa og báta, losunar og lestunar þeirra, geymslu vöru, móttöku og afgreiðslu þessarar vöru til áframhaldandi sjó- eða landflutninga, til móttöku og brottfarar farþega og smábátahafnir.

Gert ráð fyrir ýmiskonar hafnartengdri starfsemi á hafnasvæðum, svo sem þjónustufyrirtækjum fyrir báta, útgerðar- og fiskvinnslufyrirtækjum, iðnfyrirtækjum og rannsóknarstofnunum tengdum útgerð og vistkerfi hafsins. Einnig er gert ráð fyrir þeim innviðum sem þarf til styðja við starfsemi á hafnarsvæðinu, þar á meðal geymsla á ýmsum orkugjöfum og dreifingu þeirra á skip og báta.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á hafnarsvæðum.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
H-1	8,4	Miðhluti hafnarsvæðis	Hafnsækin starfsemi, löndun og lestun. Fiskimjölverksmiðja, frystigeymslur, iðnaður tengdur verksmiðju og sjávarútgerð. Hafnarkantur og löndunarbyggja. Gert er ráð fyrir framtíðarstækkun svæðisins til norðurs með landfyllingum við
H-2	-	Tengivegur hafnarsvæða	Tengivegur milli miðhluta og norður hafnarsvæðis. Halda skal í náttúrlegt yfirbragð svæðisins og halda vegstæði frá strandlengju eins og unnt er. Sjá einnig OP-2 og ST-3.
H-3	4,2	Hafnarsvæði norður	Smábátahöfn og löndunarbyggja.
H-4		Innrigarður	Innrigarður, varnargarður norður svæðis. Ver höfnina og hafnarsvæðið fyrir sjógangi.
H5	1,6	Varnargarður hafnar	Varnargarður hafnar milli Miðhólma og Skiphólma. Ver höfnina fyrir sjógangi.

4.7. Iðnaðarsvæði (I)

Svæði fyrir umfangsmikla iðnaðarstarfsemi eða starfsemi sem er talin geta haft mengun í för með sér, svo sem verksmiðjur, virkjanir, þ.m.t. vatnsfallsvirkjanir, jarðhitavirkjanir, sjávarfallavirkjanir og vindmyllur, tengivirki, veitustöðvar, skólpdælu- og hreinsistöðvar, endurvinnslustöðvar, brennslustöðvar, förgunarstöðvar, sorpurðunarsvæði, flokkunarmiðstöðvar og birgðastöðvar fyrir mengandi efni.

Lögð er áhersla á snyrtilega ásýnd og vandaðan frágang á iðnaðarsvæðum. Sérstaklega í nálægð við íbúabyggð og fjölfarin svæði. Leyfilegt er að nýta skjólrækt og landmótun sem dregur úr sjónrænum áhrifum iðnaðarsvæða.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
I-1	8,4	Þverárvirkjun	6MW vatnsaflsvirkjun. Iðnaðarsvæðið samanstendur af: stíflu, uppistöðulóni, yfirfalli, veituskurðum, þrýstipípu, stöðvarhúsi, frárennslisskurði og vegum. Aurskolanir úr lóni og inntaki fari ekki fram nema í samráði við Veidifélag Hofsár og Sunnudalsár. Skolun fari fram þegar rennsli og náttúrulegur aurburður er mikill í ánni og á þeim tímum árs sem minnstar líkur eru á því að aukins aurburðar gæti út í Hofsá.
I-2	7,9	Urðunarsvæði við Búðaröxl.	Núverandi urðunarsvæði við Búðaröxl. Unnið verði í samræmi við markmið laga um meðhöndlun úrgangs og markvisst dregið úr urðun úrgangs.
I-3	11,1	Iðnaðarsvæði norðan við Hraun	Rafstöð og tengivirki rafveitukerfis. Steypustöð með malarvinnslu og olíublöndun. Svæðið er ætlað fyrir iðnaðar-, þjónustu-, og/eða geymsluhúsnæði. Þó er ekki gert ráð fyrir starfsemi sem getur haft truflandi áhrif á íbúabyggð ofan við svæðið, Holtahverfi, eða íþróttasvæðið.
I-4	1,2	Móttöku- og flokkunarstöð sorps	Móttöku- og flokkunarstöð sorps við Búðaröxl. Móttaka spilliefna og tímabundin geymsla þeirra.
I-5	0,2	Oliugeymsla og dælustöð fráveitu	Núverandi oliugeymslutankar við hafnarsvæðið ásamt lóð fyrir dælustöð fráveitu. Gert er ráð fyrir að oliugeymslu

4.8. Íbúðarbyggð (ÍB)

Svæði fyrir íbúðarhúsnæði og nærþjónustu sem því tengist, auk minniháttar atvinnustarfsemi sem samrýmist búsetu eftir því sem nánar er kveðið á um í stefnu skipulagsins.

Öll svæði undir íbúðabyggð eru í eða við Vopnafjarðarkauptún, eina þéttbýli sveitarfélagsins. Ekki er heimilt að stofna til nýs þéttbýlis.

Í samræmi við stefnu aðalskipulagsins um góða þjónustu við íbúa alla ævi, er horft til þess að minniháttar atvinnu- og menningarstarfsemi er leyfð í íbúðabyggð, svo lengi sem slík starfsemi samrýmist búsetu og valdi ekki óþægindum með tilliti til hávaða, lyktar, óþrifnaðar eða mikillar umferðar.

Fyrir nýbyggingar í þegar byggðu hverfum skal horfa til þess að taka tillit til þeirra byggðar sem fyrir er. Með því er átt við að nýbyggingar falli að núverandi yfirbragði byggð og hugað séð að menningararfi og sögu Vopnafjarðar.

Gistiþjónusta er ekki heimil á íbúasvæðum.

Frekari stækkun íbúðabyggðar taki fyrst mið af því að nýta núverandi innviði sem best, s.s. samgöngur, veitu-innviði og samfélagsþjónustu.

Mörk hins byggða og óbyggðs lands skulu falla á eðlilegan hátt að staðhættum og landslag.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
ÍB-1	4,6	Holtahverfi	Sérbýli, allt að tveggja hæða hús. Tækifæri til þéttingar byggðar með skipulagningu óbyggðra svæða.
ÍB-2	6,8	Hamrahlíð	Íbúðarbyggð við Hamrahlíð, Miðbraut og Lónabraut sunnan grunnskóla.
ÍB-3	9,5	Lónabraut og Fagrahjalli	Íbúabyggð við enda Lónabraut og Fagrahjalla. Gert er ráð fyrir stækkun með lengingu gatnanna upp hæðina, sjá ÍB-4.
ÍB-4	4,9	Stækkun Lónabrautar og Fagrahjalla	Framtíðarstækkun íbúðabyggðar með lengingu Lónabrautar og Fagrahjalla.
ÍB-5	7,7	Skálaneshverfi	Sérbýli og fjölbýli. Tækifæri til þéttingar byggðar með skipulagningu óbyggðra svæða.

4.9. Íþróttasvæði (ÍÞ)

Svæði fyrir landfreka íþróttaaðstöðu aðra en þá sem þjónar tilteknu hverfi, svo sem skeiðvelli og hesthúsabyggð, akstursíþróttasvæði, skotæfingasvæði, golfvelli og stærri íþróttamiðstöðvar.

Gert er ráð fyrir skjólrækt. Meiri háttar skógræktarverkefni skal afmarka sérstaklega sem skógræktar og landgræðslusvæði (SL). Öll skógræktarsvæði yfir 3,0 ha skal afmarka sérstaklega á skipulagsupprátt.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
ÍÞ-1		Íþróttasvæði Vopnafjarðar	Íþróttasvæði Vopnafjarðar. Gert ráð fyrir hvers konar starfsemi sem tengist íþróttum og íþróttaiðkun, þar á meðal aðstöðu og skipulagðri starfsemi íþróttafélaga. Gert ráð fyrir öllum þeim mannvirkjum sem tengjast starfseminni, s.s. íþróttavöllum, íþróttahöllum, stúkubyggingum, lýsingarbúnaði, líkamsrækt, samkomusölum, félagaaðstöðu o.sv.fr. Á svæðinu er keppnisvöllur í fótbolta, æfingavellir, blakvöllur, hoppbelgur og folfvöllur. Gert er ráð fyrir veitingaaðstöðu og íþróttavöruverslun tengdri íþróttaviðburðum og starfi íþróttafélaga.
ÍÞ-2		Hesthúsahverfið í Vesturárdal	Hesthúsabyggð og athafnasvæði hestamanna. Gert ráð fyrir hvers konar starfsemi sem tengist íþróttum og íþróttaiðkun, þar á meðal aðstöðu og skipulagðri starfsemi íþróttafélaga. Gert ráð fyrir öllum þeim mannvirkjum sem tengjast starfseminni, s.s. hesthús, skeiðvöllum, reiðhöllum, æfingasvæði, samkomusölum, félagaaðstöðu o.sv.fr.
ÍÞ-3		Skálavöllur	9 holu golfvöllur. Gert ráð fyrir öllum þeim mannvirkjum sem tengjast starfseminni þar á meðal aðstöðu og skipulagðri starfsemi íþróttafélaga, s.s. félagshús, áhaldahús, geymslu o.sv.fr.

4.10. Kirkjugarðar og grafreitir (K)

Svæði fyrir kirkjugarða og grafreiti.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum og stígum sem tengjast rekstri og umhirðu garða og grafreita.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
K-1	1,8	Vopnafjarðarkirkjugarður	Gert er ráð fyrir stækkun núverandi garðs til norðurs.

4.11. Landbúnaðarsvæði (L)

Svæði fyrir landbúnað og mannvirki sem tengjast búrekstrinum, með áherslu á búfenað, matvæla- og fóðurframleiðslu.

Landbúnaðarsvæði í Vopnafjarðarhreppi er skilgreint sem allt land sem liggur neðan 300 m hæðar yfir sjávarmáli og hefur ekki verið ráðstafað til annara nota, svo sem undir þéttbýli eða önnur byggð svæði, samgöngumannvirki eða hefur takmarkaða notkun af náttúruframslegum ástæðum (t.d. ár og vötn) eða verndarákvæðum.

Landbúnaðarland hefur verið flokkað gróflega eftir hentugleika til akuryrkju. Gera skal grein fyrir hvaða flokki landbúnaðarland tilheyrir fyrir útgáfu framkvæmdarleyfa eða breytinga á nýtingu lands ásamt rökstuðningi fyrir framkvæmdum eða breytingum. Flokkun landbúnaðarlands miðar við mælikvarðann 1:50.000 og nákvæmni eftir því.

Gert er ráð fyrir mannvirkjum á landbúnaðarsvæðum sem tengjast starfseminni en einnig minniháttar mannvirkjum sem teljast sem nauðsynlegir innviðir, svo sem veitu- og fjarskiptakerfi, sorphirða enda falli mannvirki vel að landi og séu lítt áberandi. Forðast skal að skera sundur tún og akurlendi með línulegum innviðum, leitast skal við að fylgja þegar gerðum vegum, slóðum og stígum eins og hægt er.

Merkja skal þær reið- og gönguleiðir sem eru til staðar til að stýra umferð frá ræktunarlandi, túnum og viðkvæmum svæðum.

Gert er ráð fyrir skjólrækt á landbúnaðarsvæðum til að vernda og styðja við ræktun túna eða akuryrkju, og til skjólmyndunar við íveruhús. Meiri háttar skógræktarverkefni skal afmarka sérstaklega sem skógræktar og landgræðslusvæði (SL). Öll skógræktarsvæði yfir 3,0 ha skal afmarka sérstaklega á skipulagsupphrátt.

Heimilt er að veita almenna ferðapjónustu á landbúnaðarsvæðum s.s. ferðapjónustu bænda, gistingu og tilheyrandi þjónustu. Nýta má þann húsakost sem fyrir er á viðkomandi býli fyrir almenna ferðapjónustu með minni háttar viðbótum og breytingum á mannvirkjum án þess að breyta þurfi aðalskipulagi. Leyfilegt er að halda úti allt að 4 gistirými í hverju húsi á lögbýlum án frekari breytinga á aðalskipulagi. Vinna skal deiliskipulag ef fleiri en tvö hús eru lögð undir gistiþjónustu eða aðra starfsemi sem tengist ferðapjónustu.

Um samanlagðan heildarfjölda íbúðar- og frístundahúsa á lögbýlum gildir eftirfarandi:

	Lögbýli < 20 ha	Lögbýli 20 – 100 ha	Lögbýli > 100 ha.
Hámarks fjöldi	3	5	7

Nýbyggingar skulu nýta sömu heimreið og lögbýli, ekki skal fjölga tengingum við þjóðvegi. Leita þarf samþykkis Vegagerðarinnar fyrir nýjum tengingum við heimreiðar.

Eiganda eða umráðamanni eignarlands er heimil, án sérleyfis, minni háttar efnistaka til eigin nota nema um sé að ræða náttúruverndarsvæði, jarðminjar eða vistkerfi sem njóta verndar samkvæmt öðrum lögum. Efnistaka úr ám og botni stöðuvatna er heimil án afmörkunar í aðalskipulagi, ef sýnt er fram á óveruleg umhverfisáhrif svo og að árnar skipti ekki um farveg eða auki landrof. Huga skal til þess að laust efni ofan við efnistökusvæði getur farið af stað niður ána að lokinni efnistöku. Að auki er efnistaka háð framkvæmdaleyfi samanber 13. gr. skipulagslaga.

Gögn vegna leyfisumsókna skulu sýna fram á að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndanna og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd í samræmi við lög um náttúruvernd. Gætt skal að stefnumörkun stjórnvalda um vernd víðerna og ásýndar, eftir því sem við getur átt.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
L-1	21.211	Selárdalur	Selárdalur og Strandhöfn
L-2	9.452	Vesturárdalur	Vesturárdalur
L-3	17.112	Hofsárdalur	Hofsárdalur, Sunnudalur og Krossavík.
L-4	2.355	Böðvarsdalur	Böðvarsdalur og Fagridalur
L-5	23	Leiðarhöfn	Leiðarhöfn

4.12. Miðsvæði (M)

Svæði fyrir verslunar- og þjónustustarfsemi og stjórnsýslu sem þjónar heilu landsvæði, þéttbýlisstað eða fleiri en einu bæjarhverfi, svo sem verslanir, skrifstofur, þjónustustofnanir, hótél, veitinga- og gistihús, menningarstofnanir og önnur hreinleg atvinnustarfsemi sem talin er samræmast yfirbragði og eðli starfsemi miðsvæðis.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
M-1	4,1	Miðbær Vopnafjarðarkauptúns	Miðbær Vopnafjarðarkauptúns. Gert ráð fyrir verslunar- og þjónustustarfsemi ásamt stjórnsýslustofnunum sem þjóna íbúum sveitarfélagsins. Einnig er gert ráð fyrir verslunum, skrifstofum, heilbrigðisþjónustu, hótélstarfsemi, veitinga- og gistihúsum, menningarstofnunum, hreinlegum iðnaði og aðstöðu listafólks. Leyfilegt er að fjölga íbúðum í bland við aðra starfsemi í samræmi við hugmyndir um þéttingu byggðar og nálægð íbúa við verslun og þjónustu. Slík fjölgun skal vera í samræmi við núverandi íbúabyggð á svæðinu. Sjá einnig hverfisvernd sem nær yfir meirihluta miðsvæðisins.

4.13. Opín svæði (OP)

Svæði fyrir útivist, aðallega í tengslum við þéttbýli, með aðstöðu sem almennri útivist tilheyrir, svo sem stígum og áningarstöðum, auk þjónustu sem veitt er á forsendum útivistar.

Skógrækt og landgræðsla, allt að 3,0 ha svæði, er leyfileg innan opinna svæða án sérstakrar afmörkunar, enda sé slík ræktun ætluð til útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. Sækja skal um framkvæmdarleyfi og skulu gögn vegna leyfisumsókna sýna fram á að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndanna og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd í samræmi við lög um náttúruvernd. Gætt skal að stefnumörkun stjórnvalda um vernd víðerna og ásyndar, eftir því sem við getur átt.

Gert er ráð fyrir göngu-, reið- og hjólastígum með útivistargildi án sérstakra merkinga á uppdráttum í aðalskipulagi. Einnig leikvöllum, áningarstöðum, minni háttar aðstöðu fyrir samkomur og skemmtanir. Þá er gert ráð fyrir bílastæðum, salernum og skiltum við vegi og stíga.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum að á opnum svæðum sem tengjast rekstri veitu- og fjarskiptakerfa enda falli mannvirkin vel að landi og séu lítt áberandi.

Gert er ráð fyrir að opin svæði geti nýst sem úthagi fyrir landbúnað. Skal þá markvisst fylgjast með þoli landsins og leitast við að ofbjóða því ekki.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
OP-1	738	Kolbeinstangi	Tanginn er skilgreindur sem útivistarsvæði.
OP-2	23,5	Sandvík	Sandströnd við ósa Hofsár ásamt svæði neðan vegar, fyrir utan flugvallarsvæðið. Svæðið er ætlað til útivistar og sjósunds. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á svæðinu.
OP-3	1.896	Fagradalsfjöll og Kollumúli	Fagradalsfjöll og Kollumúli. Þekkt svæði fyrir fagurt fjallendi með dalverpum og litríkri strönd. Athyglisverður gróður og fuglalíf. Svæðið er ætlað til almennrar útiveru og náttúruskoðunar. Eyðibýli eru á svæðinu en ekki er gert ráð fyrir búsetu eða frekari mannvirkjagerð utan viðhaldi göngustíga. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á svæðinu, enda viðkvæmt fyrir breytingum á náttúrulegri ásynd og tegundasamsetningu.
OP-4	1	Hafnarströnd	Lítt snortið svæði, klettabelti og fjörur. Gamalt geymslusvæði oliutanka. Halda skal í náttúrulegt yfirbragð kletta og strandlengju. Sjá einnig H-2 og ST-3 .
OP-5	1	Miðhólmi	Skiphólmi og Miðhólmi liggja rétt austan við Vopnafjarðarhöfn. Brimvarnargarður tengir Miðhólma og Skiphólma saman við Kolbeinstanga og mynda skjól fyrir höfnina. Hólmarnir einkennast af lágum gróðri og miklu víðsýni. Gert ráð fyrir að almennri gönguleið út í hólmana sem fylgja landslaginu eins og hæg er. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í umhverfinu. Virða skal fuglalíf á svæðinu og skulu mannaferðir trufla það sem minnst. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á hólmunum.

OP-6	2	Skiphólmi	<p>Skiphólmi og Miðhólmi liggja rétt austan við Vopnafjarðarhöfn. Brimvarnargarður tengir Miðhólma og Skiphólma saman við Kolbeinstanga og mynda skjól fyrir höfnina. Hólmarnir einkennast af lágum gróðri og miklu víðsýni.</p> <p>Gert ráð fyrir að almennri gönguleið út í hólmana sem fylgja landslaginu eins og hægt er. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í umhverfinu.</p> <p>Virða skal fuglalíf á svæðinu og skulu mannaferðir trufla það sem minnst.</p> <p>Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á hólmunum.</p> <p>Á Skiphólma er leyfilegt að reisa eitt fuglaskoðunarhús, við norðurenda hólms þannig að umferð fari sem minnst inn á hann sjálfan. Slíkt mannvirki, skýli eða skúr, skal ekki hafa stærri grunnflöt en 20 m² og falla vel inn í umhverfi sitt. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í því umhverfi sem það er sett inn í.</p>
OP-7	10	Lystigarður	

4.14. Óbyggð svæði (ÓB)

Svæði þar sem ekki er gert ráð fyrir búsetu né atvinnustarfsemi, svo sem hálendi, heiðar og afréttir. Að mestu án mannvirkja fyrir utan þau sem þjóna útivist, afréttarnotum, öryggismálum og fjarskiptum.

Mörk óbyggðra svæða innan sveitarfélagsins miða við stærri sker, óbyggðar eyjar og allt landsvæði ofan 300 m. y.s. Svæðin eru til afrétta, almennrar útiveru eða takmarkaðrar umferðar fólks og almennt er ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð eða skógrækt.

Leyfilegt er að græða upp ógróið land með staðargróðri. Ekki má eyða gróðurlagi nema til að sporna gegn útbreiðslu ágengra tegunda eða vegna viðhalds þegar byggðra mannvirkja og slóða. Skal þá aðlaga land og græða með staðargróðri.

Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á svæðum sem eru viðkvæm fyrir breytingu á náttúrulegri ásýnd og tegundasamsetningu.

Leyfilegt er að staðsetja neyðarskýli og gangnamannakofa að fengnu leyfi sveitarfélagsins. Akstur ökutækja miðar eingöngu við þegar merkt og þekkt slóða.

Minniháttar veitumannvirki, svo sem fjarskiptalagnir og línulagnir í jörðu eru leyfileg að fegnu leyfi sveitarfélagsins. Hönnun og frágangur mannvirkja skal þá falla vel að umhverfinu, miða skal við að halda ásýnd svæða sem næst óbreyttri.

Gögn vegna leyfisumsókna skulu sýna fram á að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndanna og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd í samræmi við lög um náttúruvernd. Gætt skal að stefnumörkun stjórnvalda um vernd viðerna, eftir því sem við getur átt.

Forðast skal að raska ró hreindýra á fengi- eða burðartíma.

Lögð verði áhersla á sjálfbæra þróun landsins þ.e.a.s. að markvisst verði fylgst með þoli landsins vegna ferðamanna og búfjár og leitast við að ofbjóða því ekki. Slík umhverfismeðvitund mun efla samfélagið og auka möguleika í ferðaþjónustu.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
ÓB-1	137.153	Óbyggð fjallendi og heiðar	
ÓB-2		Eyjar og sker	Gert er ráð fyrir hlunnindanýtingu landeigenda.
ÓB-3	12	Bjarnarey og sker	Viti og eyðibýli, menningarminjar. Sjá einnig verndarákvæði, önnur náttúruvernd (ÖN).

4.15. Samfélagsþjónusta (S)

Svæði fyrir stofnanir og fyrirtæki sem óháð eignaraðild veita almenna þjónustu við samfélagið, svo sem menntastofnanir, heilbrigðisstofnanir, menningarstofnanir, félagslegar stofnanir, trúarstofnanir og aðrar þjónustustofnanir ríkis, sveitarfélaga eða annarra aðila.

Á þessum svæðum er eingöngu fyrir stofnanir og fyrirtæki, sem óháð eignaraðild, veita almenna þjónustu við samfélagið. Ekki er gert ráð fyrir annarri atvinnustarfsemi. Gert er ráð fyrir dvalarheimilum með þjónustu-íbúðum.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
S-1	0,8	Selárlaug	Sundlaugin í Selárdal.
S-2	1,0	Hofskirkja	Hofskirkja og Hofskirkjugarður.
S-3	-	Bjarnareyjarviti	Bjarneyjarviti, byggður árið 1917, endurbyggður 1946.
S-4	-	Kolbeinstangaviti	Kolbeinstangaviti. Byggður árið 1942 og tekinn í notkun tveimur árum síðar. Kolbeinstangaviti er 19,5 m að hæð og er byggður eftir sömu teikningu og Kálfshamarsviti. Lögum vitans og klæðning gera vitann að kennileiti.
S-5	2,5	Vopnafjarðarskóli	Grunnskóli, leikskóli, íþróttahús, tónlistarskóli, bókasafn.
S-6	0,6	Mikligarður	Félagsheimilið Mikligarður og skrifstofur sveitarfélagsins.
S-7	1,8	Heilsugæslan og kirkjan	Vopnafjarðarkirkja og sóknarheimili, Sundabúð, heilsugæsla, þjónustuíbúðir og dvalarheimili aldraðra.

4.16. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)

Svæði innan netlaga á hafi og vatni þar sem sérstaklega þarf að gera ráð fyrir tilteknum notum, t.d. veiðum, fiskeldi eða siglingaleiðum.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
SN-1	18,3	Vopnfjarðarhöfn	Innsigling og siglingaleið hafnarinnar. Gert er ráð fyrir dýpkun og framkvæmdum til að verja svæðið og hafnarstarfsemi fyrir ágangi sjávar.

4.17. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)

Svæði fyrir skógrækt og landgræðslu, svo sem nytjaskógrækt, fjölnytjaskógrækt, landbótaskógrækt, skjólbelti, landgræðsluskógrækt, skipulagða landgræðslu og aðra uppgræðslu.

Ekki þarf að afmarka á skipulagsuppdrátt skógræktar og landgræðslusvæði sem eru minni en 3,0 ha og eru á landbúnaðarsvæðum (L) eða opnum svæðum (OP), enda sé slík ræktun ætluð til útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. Sækja þarf um framkvæmdarleyfi.

Gert er ráð fyrir göngu-, reið- og hjólastígum með útivistargildi án sérstakra merkinga á uppdráttum í aðalskipulagi. Einnig leikvöllum, minni háttar aðstöðu fyrir samkomur og skemmtanir. Þá er gert ráð fyrir bílastæðum, salernum og skiltum við vegi og stíga.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum sem tengjast rekstri veitu- og fjarskiptakerfa enda falli mannvirkin vel að landi, skapi ekki hættu og séu lítt áberandi.

Val á svæðum til skógræktar taki mið af því að skógrækt falli vel að landi og að horft sé til þess að samþætta sjónarmið skógræktar, landbúnaðar og/eða útivistar.

Forðast skal að skerða berjalönd, votlendi og mikilvæg sjónarhorn til kennileita eða fjalla eins og kostur er.

Gæta skal þess að ekki skapist hætta á þurrkun tjarna og annarra votlendissvæða, að plantað sé ekki alveg niður undir vatnsbakka og að a.m.k. 30 – 50 m svæði frá vatni og votlendi verði undanskilið skógrækt. Markmið er að forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands.

Við landgræðslu skulu markmið sjálfbærrar þróunar höfð að leiðarljósi, m.a. við val á plöntum og trjátegundum til gróðursetningar. Staðargróður í nágrenninu sé ávallt fyrsti valkostur.

Sækja skal um framkvæmdarleyfi og skulu gögn sýna fram á:

- að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndanna og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd í samræmi við lög um náttúruvernd,
- að gætt sé að stefnumörkun stjórnvalda um vernd víðerna og ásýndar, eftir því sem við getur átt,
- skógræktaráætlun þar sem fylgir mat á eldhættu ásamt viðbrögðum og mótvægisáðgerðum,
- niðurstöður landslagsflokunar fyrir ræktunarsvæðið og lýsingar á væntanlegum breytingum á landslagi,
- ef rækta á upp landbúnaðarland fylgi niðurstöður flokkun landbúnaðarlands um svæðið og rök fyrir breytingu á landnotkun.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
SL-1	39	Strandhöfn	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2009.
SL-2	53	Ytri Nýpur	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2005.
SL-3	59	Fremri Nýpur	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2001.
SL-4	19	Hauksstaðir	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2010.
SL-5	4	Kálffell og Foss	Skógrækt.
SL-6	73	Þorbrandstaðir	Skógræktarsvæði í landi Þorbrandsstaða.

SL-7	5	Hof í Vopnafirði	Skógrækt fyrir ofan og við Hofskirkju, fyrst gróðursett 1954.
SL-8	35	Hagi	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2009.
SL-9	67	Tangaskógar	Skógrækt við Skógarlón og á fyrrum urðunarsvæði.
SL-10	23	Merkistún	Skógrækt í tengslum við útivistarstíga, tjaldsvæðið á Merkistúni og golfvöll.
SL-11	119	Vatnsdalsgerði	Skógrækt, fyrst gróðursett 2014.

4.18. Strandsvæði (ST)

Svæði innan netlaga og meðfram sjó, ám eða vötnum þar sem aðgengi almennings er tryggt og mannvirkjagerð er haldið í lágmarki.

Almennt er ekki gert ráð fyrir neinum mannvirkjum innan strandsvæða fyrir utan skólpaðlu- og hreinsistöðvar eða önnur veitumannvirki. Framkvæmdir og frágangur skal þá miða af því að draga úr hættu á mengun strandsvæða og sjávar. Hönnun og frágangur mannvirkja skal falla vel að umhverfinu og ekki valda mengun eða óþægindum.

Gæta skal að sérstakri vernd sjávarfítja og leira samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
ST-1	-	Strandlengja Vopnafjarðar	Helstu einkenni strandlengju Vopnafjarðar er brött og hvöss klettabelti með einstaka sandfjörum og litlum víkum inni á milli.
ST-2	184,6	Skógar- og Nýpslón	Helstu einkenni strandlengju við lónin eru láglendi og afliðandi brekkur upp á heiðar, sandstrendur næst lónunu.
ST-3	5,3	Fýlasker	Sjófuglabyggð.
ST-4	44,2	Bjarnarey	Bjarnarey og aðliggjandi sker. Selalátur.
ST-5	4,8	Krókalón	Mangert sjávarlón, lokað inni af sjóvarnargörðum. Ver norðurhöfnina gegn ágangi sjávar.
ST-6	0,2	Hafnarströnd	Lítt snortið svæði, klettabelti og fjörur. Svæði sem lokast af vegna væntanlegs tengivegar hafnarsvæða. Halda skal í náttúrulegt yfirbragð svæðisins og halda vegstæði frá strandlengju eins og unnt er. Sjá einnig H-2 og QP-2 .

4.19. Vatnsból (VB)

Svæði fyrir vatnsöflun, það er brunnsvæði vatnsverndar.

Vatnsból, eða brunnsvæði, er í næsta nágrenni vatnstökustaðar. Svæðið er algjörlega friðað fyrir óviðkomandi umferð, framkvæmdum og starfsemi nema á vegum vatnsveitu. Brunnsvæðin skulu vera girt gripa- og mannheldri girðingu, minnst 5 metra frá brunni/vatnsbóli. Vatnsból njóta verndunar sem afmörkuð eru á skipulagsuppdráttum sem vatnsvernd: fjarsvæði (VF) og grannsvæði (VG). Sjá nánar í kafla 5.4 hér aftar.

Vopnafjarðarhreppur er hluti af vatnasvæði Norðurlandi eystra. 69 vatnshlot hafa verið skrá í sveitarfélaginu.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
VB-1	0,3	Torfastaðir	Eldra vatnsból í landi Torfastaða: Til stendur að endurnýja vatnsbólið til að tryggja vatnsframboð.
VB-2	0,3	Ytri Hlíð	Vatnsból vegna gistirýma.
VB-3	2,2 + 1,3	Svinabakkahlaup	Vatnslind í Svinabakkahlaupi.

4.20. Vegir, götur og stígar (VE)

Vegir, götur, helstu göngu-, reið- og hjólastígar og tengd mannvirki þ.m.t. mislæg gatnamót, undirgöng og göngubrýr og helgunarsvæði þeirra, svo sem stofn- og tengibrautir í þéttbýli og stofn- og tengivegir utan þéttbýlis.

4.20.1. Jarðgöng

Gert er ráð fyrir Vopnafjarðargöngum undir Hellisheiði, sem ný vegtenging milli Héraðs og Vopnafjarðar.

4.20.2. Vegslóðar

Ef vegslóði er talinn óþarfur skal loka honum og ganga frá með því að notast við efni af staðnum og staðargróður látin græða sárin. Á melum og ógrónum svæðum skal jafna land svo líkast því sem fyrir er. Markmiðið er svæði eftir aflagða vegi taki á sig mynd aðliggjandi svæða.

4.20.3. Reiðleiðir

Gert er ráð fyrir að merkja inn meginreiðleiðir, þ.e. stofn- og þéttbýlisleiðir og undirgöng vegna þeirra, inn á aðalskipulagsuppdrátt. Þær reiðleiðir sem liggja upp á heiðar og út fyrir sveitarfélagsmörk eru merkt sérstaklega á uppdrátt. Um áningarstaði gildir ríkjandi landnotkunarflokkur þess svæðis en alla jafna er heimilt að útbúa áningarstaði á opin svæði (OP) og óbyggð svæði (ÓB) án sérstakra ráðstafana í aðalskipulagi.

Ekki er þörf á að færa alla nýjar reiðleiðir og reiðstíga inn á aðalskipulag ef þær uppfylla eftirfarandi:

- Leiðir liggja um landnotkunarsvæði sem eru almennt ætluð til útivistar,
- Áhrif á gróðurfar, jarðminjar og eru óveruleg svo vistkerfi geti viðhaldið sér,
- Þverun áa og vatna sé með skynsömum hætti svo vistkerfi geti viðhaldið sér,
- Leiðir og stígar skeri ekki sundur tún eða gott ræktunarland.

4.21. Veitur og helgunarsvæði (VH)

Veitur, svo sem vatnsveita, hitaveita, rafveita, fjarskiptalagnir- og mannvirki, fráveita og helgunarsvæði þeirra, þegar það á við.

Á skipulagsuppdráttum skal sýna í megin dráttum stofnkerfi vatnsveitu, hitaveitu, rafveitu, fjarskipta og fráveitu og helgunarsvæði þeirra, ofan jarðar og neðan. Með stofnkerfi er átt við flutningskerfi frá upptökum að dreifikerfi. Lega stofnkerfa í aðalskipulagi er ekki bindandi en skal vera leiðbeinandi.

Ekki þarf að breyta legu á uppdrætti við nýlagnir ef frávik frá leið eru óveruleg, samanborið við skala skipulagsuppdráttanna.

Breytingar á veitukerfum og nýlagnir eru heimilar án breytinga á aðalskipulagi ef umhverfisáhrif eru óveruleg.

Fyrir lagningu allra veitulagna neðanjarðar og jarðstrengja gildir eftirfarandi:

- Við lagningu lagna í jörð skal fyrst horfa til þess að leggja um raskað svæði s.s. meðfram vegum og slóðum. Slíkt dregur úr frekara raski og getur einfaldað viðhald eða viðgerðir. Bent er á að framkvæmdir innan veghelgunarsvæða eru háðar leyfir frá Vegagerðinni og skal samþykki liggja fyrir við útgáfu framkvæmdaleyfis. Leita skal umsagna Umhverfisstofnunar og Minjastofnunar Íslands fyrir útgáfu framkvæmdaleyfis lagna sem ekki eru sýndir á uppdrætti í aðalskipulagi.
- Við framkvæmdir og frágang skal halda til haga svarðlagi og gera ráð fyrir að endurnýta það ofan á skurði eins og hægt er. Annars skal sá þar sem land er gróið með tegundum í samræmi við núverandi gróður. Jafnframt þarf að gæta þess að frágangur falli vel að landslagi sem fyrir er.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
VH-1	0,2	Vatnstankar	Veitustöð og birgðatankar neysluvatns.

4.21.1. Vatnsveita

Flutningslagnir kalds neysluvatns. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggja neðanjarðar.

4.21.2. Hitaveita

Flutningslagnir heits neysluvatns. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggja neðanjarðar.

Leyfilegt er að ráðast í vatnsöflun og borholur á öllum svæðum svo fremur að engin verndarákvæði eða takmarkanir á landnotkun gilda.

4.21.3. Fráveita

Flutningslagnir skólps og regnvatns. Horfa skal til að leysa afrennsli regnvatns ofan jarðar eftir því sem unnt er.

4.21.4. Rafveita

Flutningskerfi raforku. Á skipulagsuppráttum eru sýndir tveir rafstrengir: Vopnafjarðarlína 1 og tengilína Þverárvirkjunar.

Vopnafjarðarlína 1 liggur frá sveitarfélagsmörkum á Helligheiði, frá Lagarfossstöð í Héraði að tengivirki á Kolbeinstanga.

Tengilína Þverárvirkjunar er jarðstrengur sem liggur frá stöðvarhúsi virkjunarinnar að tengivirki á Kolbeinstanga.

4.21.4.1. Skilmálar vegna niðurtöku á loftlínunum

Við niðurtöku á loftlínunum og möstrum skal horfa til þess að nýta núverandi vegi og vegslóða eins og kostur er til að lágmarka rask á yfirborði. Fylla skal upp í holur og sár eftir sökkla, staura eða möstur. Ef vegslóði er talinn óþarfur eftir niðurtöku loftlínu skal loka honum og ganga frá með því að notast við efni af staðnum og staðargróður látin græða sárin. Á melum og ógrónum svæðum skal jafna land svo líkast því sem fyrir er.

Markmiðið er svæði eftir aflagða vegi taki á sig mynd aðliggjandi svæða.

4.21.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki

Mikilvægt er að aðgangur að fjarskiptakerfum sé sem víðast og því eru engar takmarkanir á því hvar mannvirki fyrir fjarskipti eru staðsett, svo fremur að engin verndarákvæði eða önnur takmörkun á landnotkun gildi. Ávallt skal huga að vönduðum frágangi svo mannvirki falli vel að umhverfi sínu og náttúru.

Öllu jafna skal leitast eftir að fjarskiptalagnir liggja neðanjarðar, enda veldur það almennt ekki verulegri röskun á yfirborði.

Ljósleiðarar og aðrir fjarskiptainviðir eru ekki skyldaðir inn aðalskipulagsupprætti.

4.22. Verslun og þjónusta (VP)

Svæði þar sem gert er ráð fyrir verslun og þjónustu, þ.m.t. hótelum, gistiheimilum, gistiskálum, veitingahúsum og skemmtistöðum.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
VP-1	2,1	Veiðihús Selár	Gisti- og veitingaþjónusta með gistirými fyrir allt að 20 manns.
VP-2	-	Veiðihús við Vesturdalsá	Gisti- og veitingaþjónusta með gistirými fyrir allt að 16 manns.
VP-3	4,0	Ytri Hlíð, veiðihús	Gisti- og veitingaþjónusta með gistirými fyrir allt að 16 manns. Hámarksbyggingarmagn samtals 1.400 m ² . Hámarkshæð bygginga 8,0 m. Við hönnun á mannvirkjum skal leggja áherslu á að þær falli vel að umhverfi sínu. Nýta skal landhalla og landmótun til að draga úr breyttri ásjúnd á landið. Við frágang á yfirborði skal ofanvatn leitt frá mannvirkjum með skurðum þannig að vatn safnist ekki við þau og komist leiðar sínar áfram niður hliðina. Notast skal við staðargróður eins og hægt er. Óheimilt er að planta framandi ágengum plöntutegundum.
VP-4	1,7	Árhvammur veiðihús við Hofsa	Gisti- og veitingaþjónusta með gistirými fyrir allt að 14 manns.
VP-5		Nýtt veiðihús við Hofsa	<i>Staðsetning og skilmálar í vinnslu. Áætluð stærð um 2 ha.</i>
VP-6	0,4	Gistiþjónusta ofan við Ás	Gistiheimili og gistiþjónusta með gistirými fyrir allt að 10 manns.
VP-7	1,1	Hótel á Merkistúni	Hótel á Merkistúni. Ætluð staðsetning fyrir nýtt hótel með gisti- og veitingaþjónustu með áherslu á útsýni yfir Vopnafjörð.
VP-8	0,3	Bensinstöð við Kolbeinsgötu	Bensinstöð við Kobeinsgötu. Veitingasala og sala á orku fyrir farartæki. Þjónusta og smásala tengd þjónustu við farartæki.

5. TAKMARKANIR Á LANDNOTKUN

Í samræmi við 6. kafla og 7.4.2. gr. skipulagsreglugerðar er sett stefna og skilmálar um takmarkanir á landnotkun.

Afmörkun á takmörkunum miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlínunum gatna, hæðarlínunum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, sveitarfélagsmörkum og afmörkunum í opinberum gagnagrunnum (t.d. friðlýst landsvæði eða mikilvæg fuglasvæði).

Engin friðlýst svæði eru í sveitafélaginu.

Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins.

5.1. Þéttbýlismörk

Þéttbýlismörk Vopnafjarðarkauptúns eru sýnd á þéttbýlisupprætti. Mörkin eru einnig vaxtamörk og því ekki gert ráð fyrir frekari byggð utan þeirra, nema á lögbýlum.

Ekki er heimilt að stofna til nýs þéttbýlis innan sveitarfélagsins.

Innan þéttbýlismarkna er miðað við að fjarlægð mannvirkja frá þjóðvegum megi vera minni en samkvæmt meginreglu í VI kafla vegalaga nr. 80/2007.

Markmiðið er halda í sem stýstar vegalengdir innan kauptúnsins.

5.2. Hverfisvernd (HV)

Svæði þar sem sveitarstjórn hefur sett ákvæði um hverfisvernd til að vernda sérkenni eldri byggðar eða annarra menningarsögulegra minja, náttúruminjar, landslag eða gróður vegna sögulegs, náttúrulegs eða menningarlegs gildis, án þess að um friðun sé að ræða samkvæmt öðrum lögum.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	Lýsing og sérskilmálar
HV1	4	Miðbær Vopnafjarðarkauptúns	<p>Svæðið nær til elsta hluta byggðarinnar, frá lóð Vopnafjarðarkirkju og norður fyrir lóðamörk Hafnarbyggðar 7 með vestari mörkum eftir Kolbeinsgötu og Miðbraut. Afmörkun í austri liggur meðfram austurmörkum lóða Hafnarbyggðar 8A og 4 en fylgir svo sjávarmörkum áfram í suður, að Kaupfélagsbryggju. Mörkin ná utan um Kaupfélagsbryggju og suður fyrir bryggjuna, inn voginn fyrir sunnan miðsvæðið og áfram suður eftir ströndinni þar til kemur að Vopnafjarðarkirkju. Kaupfélagsbryggja og ströndin fyrir neðan Vopnafjarðarkirkju eru innan svæðisins. Sjá afmörkun á þéttbýlisupprætti.</p> <p>Frekari landfyllingar innan svæðisins eru ekki heimilar og halda skal strandlínu óbreyttri svo lengi sem niðurbrot hennar eða ágangur sjávar ógni ekki tilvist mannvirkja eða öryggi fólks.</p> <p>Allar nýbyggingar og viðbyggingar skulu falla vel að heildaryfirbragði svæðisins og taka tillit til annarra bygginga á svæðinu hvað varðar hæð, umfang byggingarefni og útlit.</p> <p>Við umsókn leyfisveitinga vegna framkvæmda á svæðinu skal leita umsagnar frá Minjastofnun Íslands.</p>

5.3. Minjavernd (MV)

Svæði þar sem eru friðlýstar fornleifar og friðaðar fornminjar, hús og mannvirki sem njóta sjálfkrafa verndar á grundvelli aldurs þeirra samkvæmt lögum um menningarminjar.

5.3.1.1. Friðlýstar fornleifar

Friðlýstar fornleifar eru á þremur jörðum í Vopnafirði, eftirfarandi er úr skráningu þeirra (Fornleifavernd, 1990):

- **Hof**, friðlýst árið 1938:
 - a. Hoftóft, svo sem 150 fœðum beint upp frá kirkjunni.
 - b. Forn ferhyrnd girðing, sem er á hægri hönd þegar riðið er heim traðirnar.
 - c. "Skollahringur", er svo kallast, hringmynduð tóft fyrir ofan bæinn.
 - d. Önnur girðing fornleg, sem er norðar og austar og liggur fast við hinn gamla túngarð.II) Fornar bæjartóftir á sljettum bletti við Sunnudalsá, undir grasbrekku, [þar sem eru beitarhús frá Hofi].
- **Krossavík**, friðlýst árið 1931:

Túngarðsleifar fornar þar sem heitir enn Krumsholt, spölkorn fyrir utan bæinn.
- **Sunnudalur**, friðlýst árið 1931:

Fornar búðaleifar á Sunnudalsþingstað.

5.4. Vatnsvernd (VF & VG)

Vatnsverndarsvæði, þ.e. svæði sem heilbrigðisnefnd sveitarfélags hefur ákvarðað sem vatnsverndarsvæði umhverfis hvert vatnsból, annars vegar grannsvæði (VG) og hins vegar fjarsvæði (VF) sbr. reglugerð um neysluvatn.

5.4.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)

Vatnsból, eða brunnsvæði, er í næsta nágrenni vatnstökustaðar. Grannsvæði tekur við af brunnsvæði vatnsbóla. Stærð ákvarðast af viðkvæmni svæðisins með tilliti til t.d. lektar og sprungna.

Allar framkvæmdir og starfsemi sem geta ógnað öryggi vatnsöflunar eru bönnuð.

Mannvirkjagerð, önnur en sú sem tilheyrir rekstri og öryggi vatnsbóls, er óheimil. Afla skal leyfis heilbrigðisnefndar fyrir framkvæmdum.

Útivist er heimil enda falli þau not að forsendum vatnsverndar.

Merki	Stærð (ha)	Svæði
VG1	1,7	Torfastaðir
VG2	39,6	Svínabakkahlaup
VG3	1,73	Ytri Hlíð

5.4.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)

Fjarsvæði er aðal ákomusvæði fyrir grunnvatnsstrauma og öll nýting lands þarf að falla að forsendum vatnsverndar.

Við hönnun og uppbyggingu nýrri eða eldri vega á fjarsvæðum skal leggja umferðaröryggi og mengunarvarnir til grundvallar. Þar sem hætta er á útafakstri og á veghlutum þar sem grunnvatnsrennsli er til vatnsbóla skal tryggja fullnægjandi mótvægisaðgerðir.

Afla skal leyfis heilbrigðisnefndar fyrir framkvæmdum.

Óheimilt er að nýta akvegi á fjarsvæðum til akstursípróttu.

Akstursípróttasvæði, skotvelli og sambærileg starfsemi er óheimil á fjarsvæðum.

Þar sem almennir vegir liggja inn á fjarsvæði vatnsbóla skal eigandi vegar láta koma fyrir skilti með nauðsynlegum upplýsingum fyrir vegfarendur um viðkvæmni svæðisins fyrir mengun.

Á fjarsvæði er óheimilt að staðsetja mengandi starfsemi án samþykktar heilbrigðisnefndar og skal starfsleyfi ekki veitt nema að tryggt sé að grunnvatn mengist ekki, starfsemin sé í samræmi við skipulagsáætlanir.

Óheimilt er að auka eða hefja nýtt búfjárhald á svæðinu.

Útivist er heimil enda falli þau not að forsendum vatnsverndar.

Merki	Stærð (ha)	Svæði
VF1	755,8	Torfastaðir
VF2	351,6	Svinabakkahlaup
VF3	428,9	Ytri Hlíð

5.5. Önnur náttúruvernd (ÖN)

Svæði svo sem jarðmyndanir og vistkerfi sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Eftirfarandi svæði eru á náttúruminjaskrá Umhverfisstofnunar eða skilgreind sem mikilvæg fuglasvæði af Náttúrufræðistofnun Íslands.

Ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð á svæðunum fyrir utan viðhald á núverandi vegslóðum og stígum. Leyfilegt er að ráðast í framkvæmdir til að verja náttúru- eða menningarminjar á svæðunum, að fenginni umsögn Umhverfistofnunar og Náttúruminjasafni Íslands.

Merki	Stærð (ha)	Svæði	
ÖN1		Fugla- bjarganes	Strandlengja og fjörur við Fuglabjarganes. Fögur og fjölbreytt strönd, mikið fuglalíf.
ÖN2		Nýpslón og Skógalón	Fjörur og grunnsævi í Nýpslóni og Skógalóni inn af Nýpsfirði. Grunn, sölt lón. Mikið dýralíf við sérstæð skilyrði.
ÖN3		Fagradals- fjöll og Kollumúli	Skaginn milli Vopnafjarðar og Héraðsflóa utan við Búr, Hellisheiði og Hellisá. Fagurt fjallendi með dalverpum og litríkri strönd. Athyglisverður gróður og jarðmyndanir.
ÖN4		Bjarnarey	Mikilvægt fuglasvæði og minjar um sögu eyjunnar. Leita skal umsagnar Minjastofnunar um nýframkvæmdir í eyjunni.

6. SÉRÁKVÆÐI

6.1. Sérstök ákvæði um hótél og gistirými

Gistipjónusta í flokkum I-IV er leyfileg á miðsvæði (M), með takmörkunum sem hæfa til að raska ekki ró íbúa, í samráði við nærliggjandi íbúa.

Hótél og gistiheimili eru ekki heimil á athafnar- (AT), iðnaðar- (I) og hafnarsvæðum (H).

Gistipjónusta í flokkum I-IV er ekki heimil á íbúasvæðum (ÍB).

Almennt er gert ráð fyrir að gistipjónusta sé heimil á íþróttasvæðum (ÍÞ) enda sé gerð grein fyrir starfseminni í deiliskipulagi og gætt að trufla ekki aðra starfsemi.

Utan miðsvæða er almennt talið að gisti- og veitingapjónusta sé á afmörkuðu svæði fyrir verslun og þjónustu (VP).

Heimilt er að veita almenna ferðapjónustu á landbúnaðarsvæðum s.s. ferðapjónustu bænda, gistingu og tilheyrandi þjónustu. Nýta má þann húsakost sem fyrir er á viðkomandi býli fyrir almenna ferðapjónustu með minni háttar viðbótum og breytingum á mannvirkjum án þess að breyta þurfi aðalskipulagi. Leyfilegt er að halda úti allt að 4 gistirými í hverju húsi á lögbýlum án frekari breytinga á aðalskipulagi. Vinna skal deiliskipulag ef fleiri en tvö hús eru lögð undir gistipjónustu eða aðra starfsemi sem tengist ferðapjónustu.

Um samanlagðan heildarfjölda íbúðar- og frístundahúsa á lögbýlum gildir eftirfarandi:

	Lögbýli < 20 ha	Lögbýli 20 – 100 ha	Lögbýli > 100 ha.
Hámarks fjöldi	3	5	7

Nýbyggingar skulu nýta sömu heimreið og lögbýli, ekki skal fjölga tengingum við þjóðvegi. Leita þarf samþykkis Vegagerðarinnar fyrir nýjum tengingum við heimreiðar.

6.2. Sérstök ákvæði vegna orkuvinnslu

Tilraunir til orkuvinnslu innan sveitarfélagsins, með orkusölu að leiðarljósi er heimil, svo fremur að samfélagið njóti góðs af arðsemi vinnslunnar og umhverfisáhrifum er haldið í lágmarki.

Smávirðjanir á lögbýlum, til eigin nota, erum heimilar án breytinga á aðalskipulagi ef þær uppfylla eftirfarandi:

- eru ekki tengdar almennu dreifikerfi,
- uppsett afl að hámarki 200 kW,
- eru ekki á svæði á náttúruminjasrá eða hverfisverndarsvæði,
- skerði ekki gott ræktunarland samkvæmt flokkun landbúnaðarlands.